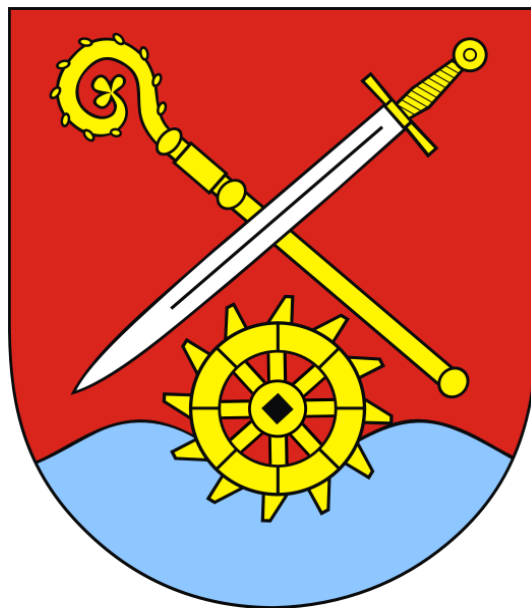


URZĄD MIASTA WOJKOWICE

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Wojkowice na lata 2010 - 2013



Wojkowice, marzec 2010

Opracowanie wykonane przez:

Nizielski & Borys Consulting Sp. J.

www.nizielskiborys.pl

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
1. Charakterystyka obecnej sytuacji w mieście	4
1.1 Zagospodarowanie przestrzenne	4
1.1.1 Granice ochrony konserwatorskiej	4
1.1.2 Uwarunkowania ochrony środowiska	6
1.1.3 Własność gruntów i budynków	12
1.1.4 Infrastruktura techniczna	14
1.1.5 Zidentyfikowane problemy	23
1.2 Gospodarka	24
1.2.1 Identyfikacja problemów	25
1.3 Sfera społeczna	26
1.3.1 Identyfikacja problemów	42
2. Podstawowe dane o gminie miejskiej Wojkowice	43
3. Analiza SWOT	44
4. Zgodność programu z dokumentami strategicznymi	45
5. Założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji	49
6. Charakterystyka obszarów przeznaczonych do rewitalizacji	51
7. Planowane działania do realizacji w latach 2010 – 2013 i w latach kolejnych	52
8. Wytyczne w zakresie mieszkalnictwa	57
9. Plan finansowy zadań	58
10. System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji	59
11. Monitoring, ocena i komunikacja społeczna programu	60
Załącznik Nr 1 – Mapa obszarów przeznaczonych do rewitalizacji	63

Wstęp

Rewitalizacja to zintegrowany proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych w zdegradowanych obszarach miast, który przyczynia się do poprawy jakości życia mieszkańców, przywrócenia ładu przestrzennego, odbudowy więzi społecznych i ożywienia gospodarczego.

Przejawami degradacji jest postępująca dekapitalizacja zabudowy miejskiej i przestrzeni urbanistycznej, niszczenie obiektów o wartościach kulturowych, niski poziom przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej oraz zagrożenie przestępczością. Brak endogenicznych czynników wzrostu w powiązaniu z niewielkim zainteresowaniem inwestorów w tych obszarach, ze względu na wysokie koszty modernizacji infrastruktury i niską siłę nabywczą mieszkańców wywołuje nadmierne zróżnicowanie statusu materialnego oraz patologie społeczne.

Do istotnych, pozytywnych wyznaczników koncepcji rozwiązywania sytuacji kryzysowych przez rewitalizację należą:

- zachowanie walorów historycznych danego obszaru,
- podkreślenie jego unikalności i kolorytu lokalnego,
- działanie zgodne z potrzebami i wartościami danej społeczności,
- aktywny udział mieszkańców w przygotowaniu i realizacji programu rewitalizacji.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Wojkowice 2010 – 2013 stanowi element realizacji działań, których zasadniczym celem jest ożywienie gospodarcze i społeczne, a także zwiększenie potencjału kulturalnego i turystycznego, w tym także nadanie obiektom i terenom zdegradowanym nowych funkcji społeczno – gospodarczych.

W latach 2007-2013 z funduszy Unii Europejskiej możliwe jest finansowanie wielu różnych przedsięwzięć objętych programami rewitalizacji, np. w sferze infrastruktury, poprawy stanu środowiska, bezpieczeństwa publicznego, edukacji obywatelskiej i szkoleń, wspierania sektora małych i średnich przedsiębiorstw i otoczenia biznesu, rozwoju instytucji obywatelskich, opieki socjalnej i przeciwdziałania wykluczeniom, rozwoju turystyki.

Posiadanie aktualnego programu rewitalizacji jest niezbędne dla wszystkich ujętych w programie podmiotów do ubiegania się o dofinansowanie przedsięwzięć ze środków UE dostępnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 - 2013 (Działanie 6.2 "Rewitalizacja obszarów zdegradowanych") oraz innych źródeł zewnętrznych, natomiast nie jest gwarantem uzyskania tychże środków.

1. Charakterystyka obecnej sytuacji w mieście

1.1 Zagospodarowanie przestrzenne

1.1.1 Granice ochrony konserwatorskiej

Na terenie gminy miejskiej Wojkowice, zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego wyznaczono następujące obiekty objęte ochroną konserwatorską.

Obiekty OE objęte ochroną konserwatorską z mocy planu to:

- OE 1 Kościół Świętego Antoniego w Wojkowicach,
- OE 2 Kościół pod wezwaniem Wniebowzięcia NMP w Żychcicach,
- OE 3 Budynek Wojkowickiego Zakładu Energetycznego na terenie dawnej kopalni „Jowisz”,
- OE 4 Budynek dawnej sortowni na terenie dawnej kopalni „Jowisz”.

Na terenie gminy miejskiej Wojkowice, zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego wyznaczono Strefę Pośredniej Ochrony Konserwatorskiej, stanowiącą obszar ochrony krajobrazowej zespołu urbanistycznego oraz terenów o zachowanym historycznym przebiegu ciągów komunikacyjnych i dużym nasyceniu zabudową zabytkową, w tym:

- SKB 1 Kolonie Robotnicze przy ul. Morcinka,
- SKB 2 ul. Kopalniana,
- SKB 3 ul. Zapolskiej,
- SKB 4 Domy dla urzędników – zespół zabudowy pomiędzy kopalnią, a cementownią.

Na terenie gminy miejskiej Wojkowice, zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego wyznaczono SOW Strefę Obserwacji Archeologicznej. Szczegółowe informacje na temat opisywanej strefy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 1: Strefa Obserwacji Archeologicznej w gminie miejskiej Wojkowice.

Nr strefy	Miejscowość	Numer stan. na obszarze	Funkcja obiektu	Blizsza chronologia
SOW-1	Komorne	1	Ślad osadnictwa	Epoka kamienia
SOW-2	Kamyce	10	Ślad osadnictwa	Epoka kamienia
SOW-3	Kamyce	7	Ślad osadnictwa	Kultura łużycka
SOW-4	Kamyce	15	Osada	Kultura łużycka
SOW-5	Żychcice	19	Cmentarzysko	Kultura łużycka
SOW-6	Żychcice	17	nieokreślono	Kultura łużycka
SOW-7	Żychcice	20	Osada	Okres rzymski kultura przeworska
SOW-8	Żychcice	21	nieokreślono	Okres rzymski kultura przeworska
SOW-9	Kamyce	12	Nieokreślone	pradzieje
SOW-10	Kamyce	14	Nieokreślone	pradzieje
SOW-11	Kamyce	16	Nieokreślone	pradzieje
SOW-12	Kamyce	11	Nieokreślone	Wczesne średniowiecze X-XIIIw.
SOW-13	Kamyce	14	Ślad osadnictwa	Wczesne średniowiecze X-XIIIw.
SOW-14	Kamyce	8	Ślad osadnictwa	średniowiecze
SOW-15	Kamyce	9	Ślad osadnictwa	średniowiecze
SOW-16	Kamyce	13	Ślad osadnictwa	średniowiecze
SOW-17	Kamyce	14	Nieokreślone	średniowiecze
SOW-18	Kamyce	15	Ślad osadnictwa	średniowiecze
SOW-19	Żychcice	17	Nieokreślone	średniowiecze
SOW-20	Żychcice	18	Nieokreślone	średniowiecze

Źródło: Urząd Miasta w Wojkowicach.

Na terenie gminy miejskiej Wojkowice, zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego wyznaczono następujące obiekty budowlane podlegające ochronie:

- Kapliczka przy ul. Głowackiego, konstrukcja tradycyjna, murowana z 1900 roku,
- Kapliczka przy domu ul. Sobieskiego 204, konstrukcja murowana, daszek dwuspadowy – XX wiek,
- Kapliczka przy domu ul. Maszyńska 11, konstrukcja murowana, daszek dwuspadowy – ceramiczny, początek XX wieku,
- Kapliczka przy domu ul. Sobieskiego 454, konstrukcja murowana, daszek dwuspadowy – ceramiczny, początek XX wieku.

1.1.2 Uwarunkowania ochrony środowiska

Gmina Miejska Wojkowice w ramach uwarunkowań ochrony środowiska zgodnie z wymogami prawnymi narzucanymi gminom posiada niezbędne dokumenty strategiczne związane z ochroną środowiska. Należą do nich:

- Program Ochrony Środowiska dla Miasta Wojkowice na lata 2004 – 2015;
- Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Wojkowice na lata 2004 – 2015.

W niniejszych dokumentach zawarte są kierunki rozwoju gminy w zakresie ochrony środowiska.

Miasto Wojkowice zajmuje powierzchnię 12,77 km² (3,5% powierzchni Powiatu Będzińskiego). Ponad połowę terenu miasta zajmują tereny rolnicze (59,20%) tereny zurbanizowane około 10,6% powierzchni, tereny przemysłowe około 8,2% powierzchni miasta, a pozostałe tereny stanowiące 22% powierzchni Miasta, to szlaki transportowe, zbiorniki wodne, tereny leśne i nieużytki. W wyniku działań restrukturyzacyjnych w polskim przemyśle (w szczególności w górnictwie węgla kamiennego – likwidacja kopalni „Jowisz”, cementowni „Saturn”) miasto utraciło swój wieloletni charakter przemysłowy.

Wieloletnia działalność przemysłowa związana z eksploatacją węgla kamiennego oraz eksploatacją odkrywkową skał węglanowych dla potrzeb cementowni spowodowała znaczne przekształcenie powierzchni ziemi, zmianę stosunków wodnych, a także w przypadku eksploatacji głębinowej powstawanie szkód górniczych. Problem rekultywacji i rewitalizacji terenów poprzemysłowych (w tym nieczynnych składowisk odpadów przemysłowych) ma istotne znaczenie dla rozwoju gminy w tym także z punktu widzenia zarządzania terenami w mieście.

Miasto Wojkowice położone jest w zlewni Wisły - dział wody I rzędu. Teren Miasta odwadnia rzeka Brynica z dopływami: potok Wielonka i potok Jaworznik. Rzeka Brynica przepływa wzdłuż południowej granicy Wojkowic. Koryto Brynicy jest podwyższone i obwałowane w stosunku do sąsiadującej doliny z uwagi na wpływy zakończonej eksploatacji górniczej. Doliny rzeki i potoków Jaworznika i Wielonki charakteryzują się wysoką różnorodnością biologiczną. Brynica jest uregulowana i płynie obwałowanym i wybetonowanym korytem na całej długości w granicach Miasta. Koryto rzeki jest w ten sposób uregulowane na odcinku od zbiornika Kozłowa Góra do ujścia do Przemszy. Potoki Wielonka i Jaworznik w dolnej ich części tj. w rejonach zabudowanych (ujście do Brynicy) są uregulowane, a koryta modernizowane. Sieć hydrologiczną Gminy uzupełniają rowy melioracyjne odwadniające tereny rolne, leśne i miejskie. Na terenie Miasta brak jest większych zbiorników wód stojących, a występujące antropogeniczne zbiorniki wód dołowych o sumarycznej powierzchni około 6 ha użytkowane są przez Kampanie Węglową SA - Zakład Piekary. Jakość wód powierzchniowych płynących na terenie Wojkowic badana jest w ramach monitoringu regionalnego wód powierzchniowych, przy czym w rejonie miasta zlokalizowane są trzy punkty pomiarowe. Na podstawie analizy wyników badań można ocenić, że rzeka Brynica jak i potoki Wielonka i Jaworznik w granicach obszaru miasta prowadzą wody pozaklasowe, a pozaklasowa jakość wód związana jest głównie z wysokim stężeniem substancji biogennych. Na jakość cieków powierzchniowych najistotniejszy wpływ ma odprowadzanie do wód ścieków komunalnych a także przemysłowych, jak również niewłaściwe składowanie odpadów - „dzikie wysypiska”. Obszar gminy Wojkowice położony jest w zasięgu Głównych Zbiorników Wód Podziemnych:

- GZWP 329 - „Bytom” - prawie cały obszar Miasta,
- GZWP 456 - „Będzin” (Czeladź) - część wschodnia obszaru Miasta.

Północna część miasta leży w obszarze Użytkowego Poziomu Wód Podziemnych UPWP C „Rogoźnik”. GZWP 329 „Bytom” jest zbiornikiem triasowym, w którym głównymi poziomami wodonośnymi są poziomy wapienia muszlowego i retu rozdzielone marglistymi utworami dolnej części warstw gogolińskich. Na skutek redukcji miąższości oraz sztucznie wywołanych połączeń hydraulicznych, warstwy te utracił swój izolacyjny charakter i traktuje się je jako jeden kompleks wodonośny zwany serią węglanową triasu. Kolektorem wód są tutaj wapienie i zdolomityzowane wapienie z przewarstwieniami margli. Poziom zasilany jest bezpośrednio opadami oraz pośrednio poprzez przesiąkanie z innych warstw. GZWP 456 „Będzin” i UPWP C „Rogoźnik” są zbiornikami w utworach karbonu. Poszczególne poziomy wodonośne izolowane są od siebie warstwami nieprzepuszczalnych iłowców i prowadzą główne wody pod ciśnieniem. Utwory karbońskie charakteryzują się podwyższonymi zawartościami chlorków, siarczanów, żelaza i manganu. Wody poziomu użytkowego występujące w utworach karbonu górnego (piaskowce) na głębokości do 80 m charakteryzują się wydajnością od kilku do 70 m³/d. Wody podziemne występują pod ciśnieniem do 500 kPa. Lokalnie w utworach permu (piaskowce, zlepieńce) występują wody porowo-szczelinowe. W obszarze miasta nie ma ujęć wód podziemnych. Istnieje prawdopodobieństwo występowania w analizowanym obszarze zasobów wód jurajskich i triasowych, które nie zostały szczegółowo rozpoznane pod względem jakościowo - ilościowym, a o obecności których świadczą złoża wapienia jurajskiego i muszlowego zalegające nad warstwami wodonośnymi. Na większości obszaru Wojkowic wykształciły się gleby rędzinowe i brunatne, w następnej kolejności występują gleby bielcowe, czarne ziemie i mady. Przeprowadzone badania zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi w różnych rejonach miasta wykazały znaczne zanieczyszczenie gleb kadmem, w mniejszych ilościach cynkiem i ołowiem. Nie stwierdzono zanieczyszczenia miedzią i niklem. Zanieczyszczenie gleb jest w przestrzeni miasta zróżnicowane. Zgodnie z klasyfikacją Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach, część południowo-zachodnia miasta oraz rejon ulic: Głowackiego i Sobieskiego powinny być wyłączone z produkcji rolnej konsumpcyjnej, na pozostałym terenie produkcja żywności może odbywać się z ograniczeniami.

Głównymi źródłami emisji zorganizowanej w gminie miejskiej Wojkowice są:

- Kociołnia zlokalizowana w Zakładzie Karnym w Wojkowicach,
- Wojkowicki Zakład Energetyczny FORTUM S.A. w Wojkowicach.

Źródłami promieniowania niejonizującego, które może być uciążliwe w środowisku naturalnym, są pola elektromagnetyczne generowane przez:

- Instalacje radiokomunikacyjne (w tym stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje nadawcze radiowe i telewizyjne), radionawigacyjne i radiolokacyjne, których równoważna moc promieniowania izotopowego jest równa 15 W lub wyższa, emitujących pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0,03 MHz do 300 000 MHz,
- Linie i stacje elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV lub wyższym,
- Urządzenia przemysłowe (zgrzewarki, piece indukcyjne) zlokalizowane na terenie zakładów przemysłowych.

Na terenie Wojkowic istnieje szereg źródeł promieniowania elektromagnetycznego pochodzącego z urządzeń i instalacji energetycznych. Należą do nich sieci energetyczne o napięciu wyższym od 110 kV oraz tzw. Główny punkt zasilania (GPZ). Główny punkt zasilania (110/30/6 kV) zlokalizowany jest na terenie byłej KWK Jowisz przy ulicy Morcinka 38. Ponadto źródłami uciążliwego promieniowania są

napowietrzne linie o napięciu 110 kV zasilające GPZ KWK Jowisz a także linia 220 kV relacji Elektrownia Łagisza-Blachownia.

Spośród instalacji radiokomunikacyjnych, emitujących promieniowanie elektromagnetyczne, najbardziej rozpowszechnione są stacje bazowe telefonii komórkowej (BTS). Ze względu na ich stosunkowo małą moc, a tym samym mały zasięg, konieczne jest ich dość gęste rozmieszczanie. Stacje bazowe telefonii komórkowej projektowane są w taki sposób, aby obszary o wartości średniej gęstości mocy pól przekraczających dopuszczalny poziom koncentrowały się na dużych wysokościach, w miejscach niedostępnych dla ludzi. W Wojkowicach zlokalizowane są 4 stacje bazowe telefonii komórkowych. Stacje te pracują w częstotliwościach od 900 do 1800 MHz i należą do następujących operatorów:

- ERA GSM – PTC sp. z o.o., 02-222 Warszawa, Al. Jerozolimskie 181,
- PLUS GSM – Polkomtel S.A. 02-222 Warszawa, Al. Jerozolimskie 81,
- „ORANGE” sp. z o.o., 01-230 Warszawa ul. Prosta 69.

Na terenie miasta nie prowadzono dotychczas pomiarów emisji promieniowania niejonizującego. Podmiotem odpowiedzialnym za pomiary emisji promieniowania elektromagnetycznego w województwie, w ramach państwowego monitoringu środowiska jest Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Według informacji WIOŚ w chwili obecnej nie prowadzi się takich pomiarów. W przyszłości WIOŚ będzie prowadził badania promieniowania elektromagnetycznego w okolicach linii wysokiego napięcia w miejscach, które będą przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe.

Teren Miasta Wojkowice jest potencjalnie narażony na zagrożenia powodziowe pochodzące od rzeki Brynicy oraz jej dopływów Wielonki i Jaworzніка. Na podstawie długoletnich obserwacji, szczególnie w latach mokrych opracowano wykazy obszarów, gdzie mieszkańcy zgłaszali podtapianie posesji i zabudowań. Na zagrożenie powodziowe narażone są przede wszystkim: dolina potoku Jaworzніка i dolina potoku Wielonka. Związane jest to głównie z występowaniem zalewisk w górnym biegu, gdzie koryta potoków nie są uregulowane oraz utrzymującym się wysokim poziomem wód gruntowych w dolinie Wielonki. Zalewiska tworzą się zazwyczaj na terenach rolnych. Dla doliny Brynicy i ujścia potoków w obszarze Wojkowic wyznaczono potencjalne obszary zalewowe o powierzchni około 100 ha. Są to obszary niecek terenowych w stosunku do koryt cieków. W wyniku eksploatacji górniczej nastąpiło obniżenie koryta rzeki Brynicy, co spowodowało konieczność podwyższenia jej obwałowań. Wykonano je w latach 80-tych ze skały płonnej. Tereny po eksploatacji górniczej zwłaszcza sąsiadujące z rzeką Brynicą narażone są na potencjalne lokalne podtopienia. Aktualnie do złagodzenia i częściowego zatrzymania fali przeciwpowodziowej z rzeki służy głównie zbiornik wodny retencyjny Kozłowa Góra (o pojemności 17,68 mln m³, w tym powodziowa 2,09 mln m³ i powierzchni 621 ha) na rzece Brynicy. Funkcja ochrony przeciwpowodziowej zbiornika polega na łagodzeniu fali wezbraniowych przekraczających przepływ nieszkodliwy dla zbiornika Kozłowa Góra - 15m³/s. Ochrona przed powodzią wymusza prowadzenie stałych regulacji istniejących cieków powierzchniowych. Za ich regulację w Granicach Miasta odpowiedzialni są administratorzy cieków:

- rzeki Brynica – administrator RZGW w Gliwicach,
- większe potoki: Wielonka, Jaworznik – administrator Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach.

Pozostałe cieką są w administracji:

- Starostwa Powiatowego (jeśli właścicielem gruntów przez które płyną jest Skarb Państwa bez wieczystego użytkowania),
- Miasto Wojkowice (jeśli władającym gruntami przez które płyną jest Miasto),
- Właściciele prywatni (na gruntach, którymi władają).

Koryto rzeki Brynicy było uregulowane w granicach administracyjnych miasta. Regulacja Brynicy związana była głównie z zajęciem naturalnych terenów zalewowych pod budownictwo, jak również z oddziaływaniem górnictwa na powierzchnię terenu. Koryta te zostały wyprostowane, wybrukowane bądź wyłożone płytami betonowymi i otoczone obwałowaniami (w latach 80 - tych) ze względu na szkody górnicze i ciągłe osiadanie. Obecnie posiadają znaczne rezerwy przepływu wody. Po okresie popowodziowym w latach 90 - tych koryto zostało w wielu miejscach naruszone. Stąd wały rzek nadal wymagają prowadzenia bieżących remontów i konserwacji. Zagrożenie powodziowe w przypadku awarii (przerwania wałów) zbiornika Kozłowa Góra jest niewielkie. W zasięgu wód o prawdopodobieństwie $Q = 1\%$ i $Q = 0,3\%$ (zgodnie z obowiązującymi przepisami) znajdowałyby się tereny obniżenia w dolinie i sąsiedztwie rzeki, czyli poza zabudową mieszkalną. Występuje również zagrożenie pochodzące z naturalnego braku odpływu wód powierzchniowych z lokalnych obniżenia terenów. Wody takie należy przepompowywać do systemów kanalizacji. Podsumowując należy stwierdzić, że dolina rzeki Brynicy chroniona jest przez Zbiornik Kozłowa Góra. Nie przewiduje się inwestycji hydrotechnicznych w dolinie tej rzeki oprócz bieżących remontów i konserwacji.

Na terenie miasta nie prowadzi się melioracji wodnych gdyż brak większych zbiorników wód. Sprawą regulacji około 6 ha osadników wód dołowych zajmuje się ich użytkownik Zakład Piekary. Wykonywana melioracja leśna obejmuje zespół działań mających na celu poprawę zdolności produkcyjnej gleb przez regulację stosunków wodnych, a także powietrznych, cieplnych i pokarmowych, przez zabiegi o charakterze technicznym, biologicznym, a także działania organizacyjno - gospodarcze.

Melioracją leśną na terenie gminy zajmują się:

- dla gruntów gminnych - Miasto Wojkowice,
- dla gruntów prywatnych - ich właściciele.

Istniejące rowy z odwodnienia najbardziej podmokłych terenów leśnych oraz odwodnienia wewnętrznych dróg leśnych odprowadzają wody z tych odwodnień do cieków powierzchniowych lub pozostawiając wody w rowach do odparowania.

Obecnie występujące punktowe i obszarowe źródła zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych stanowią przede wszystkim:

- ścieki socjalno-bytowe z zabudowy mieszkaniowej,
- ścieki deszczowe spływające z dróg, placów składowych i stacji paliw,
- zanieczyszczenia spływające z pól, szczególnie w okresach po nawożeniu gruntów rolnych,
- ścieki z zakładów przemysłowych,
- „dzikie” składowiska odpadów,
- wymywane zanieczyszczenia ze skażonej gleby,
- odpady przemysłowe i komunalne.

Teren miasta znajduje się pod wpływem zakończonej eksploatacji górniczej. Działały tu kopalnie węgla kamiennego: KWK „Jowisz”, KWK „Grodziec” i KWK „Piekary”. Prowadzona przez około 170 lat

eksploatacja górnicza węgla kamiennego spowodowała znaczące zmiany w środowisku w tym stosunków wodnych. W wyniku drenującego oddziaływania eksploatacji na górotwór karboński został on najpierw w trakcie eksploatacji niemal całkowicie osuszony z wody, która była wypompowywana do cieków powierzchniowych, a obecnie trwa jego zatapianie po zlikwidowaniu kopalń. Pozostały jedynie studnie, które bazują na zasobach dynamicznych wód triasowych.

Na terenie miasta istnieje składowisko odpadów komunalnych oddane do eksploatacji w 1997 roku, a administrowane przez "Recykling Wojkowice" Sp. z o.o. w Wojkowicach przy ul. Długosza. Składowisko obsługuje 4 gminy: Wojkowice, Bobrowniki, Psary, Ożarówice. Powierzchnia całkowita wynosi 1,4 ha. Wody odciekowe odprowadzane są do zbiornika odcieków a stamtąd nadmiar jest wywożony na oczyszczalnię ścieków. Składowisko leży w zlewni potoku Wielonka i nie powinno mieć wpływu na istniejące zbiorniki wód powierzchniowych a zwłaszcza Zbiornika Kozłowa Góra, oraz na zbiorniki wód podziemnych. Istnieje pewne prawdopodobieństwo, że może następować wymywanie szkodliwych związków do wód z rejonu starego zrehabilitowanego składowiska sąsiadującego z istniejącym, a którego wpływu nie wychwytyją istniejące piezometry.

Na terenie gminy miejskiej Wojkowice istnieją następujące poniżej opisane tereny zdegradowane.

Wyrobisko powapienne Cementowni „Saturn” w dawnej kopalni wapienia „Żychcice”. Obszar dawnego wyrobiska zajmuje łącznie 50 ha, z których część zlokalizowana jest na terenie gminy Bobrowniki. Na terenie Wojkowic część północna odkrywki, o powierzchni około 17 ha, została zasypana skałą płoną z kopalni węgla kamiennego „Jowisz”.

Zwałowisko nr 1 KWK „Jowisz” o powierzchni 5,9 ha zlokalizowane na południe od ulicy Sucharskiego. Jest to zwałowisko nadpoziomowe. Maksymalna wysokość zwałowania wynosiła około 20 m w południowej jego części. Naturalna rzeźba terenu nachylona była pod znacznym kątem w kierunku rzeki Brynicy (na południu). Według map w części północnej zwałowiska teren naturalny zalegał na rzędnych + 290 m, a w części południowej na rzędnych +267 m. W wyniku zwałowania utworzony został sztuczny taras, którego północna krawędź zalega na rzędnych około +291 m, a południowa na rzędnych około + 287 m. Na zwałowisku deponowano również odpady paleniskowe (popioły i żużle).

Zwałowisko nr 2 KWK „Jowisz”, zlokalizowane między zwałowiskiem nr 1, a rzeką Brynicą. Teren ten ma powierzchnię 6,8 ha. Skała płonna z kopalni zwałowana była w latach 60, 70 i 80 - tych XX wieku. Na skutek procesów termicznych, materiał uległ w znacznej części hałdy przepaleniu, co poprawiło jego parametry fizyko - chemiczne na tyle, aby opłacalne stało się jego pozyskiwanie jako substytutowego kruszywa dla potrzeb budownictwa i drogownictwa. Zarówno istnienie zwałowiska, jak i jego rozbiórka nie stwarzają konfliktów i nie wpływają niekorzystnie na środowisko.

Wyrobisko odkrywkowe „Gawczyce” od roku 1982 wykorzystywane jako składowisko odpadów komunalnych. Ponieważ wysypisko nie spełniało wymogów ekologicznych zakończono jego eksploatację. W latach 90-tych wysypisko zostało zlikwidowane przez zasypanie, a powierzchnia terenu została zatrawiona.

Tereny po przełożeniu koryta rzeki Brynicy. Z przyczyn ruchowych kopalnia „Jowisz” przełożyła koryto rzeki Brynicy formując nowe wały przeciwpowodziowe. Wały te wykonano głównie z odpadów górniczych. Obecnie obserwuje się naturalny, samoczynny wysiew traw na terenie obwałowań, przy czym wciąż jeszcze na znacznych odcinkach obwałowań powierzchnia pokryta roślinnością jest niewystarczająca.

Tereny RSP „Przyjaźń”, na południe od ulicy Sucharskiego. Dewastacje tych terenów spowodowało powstanie licznych zapadlisk i szczelin w wapieniach i dolomitach triasowych. Przyczyną deformacji była eksploatacja górnicza, w wyniku której udrożnione zostały szczeliny krasowe w skałach węglanowych. Rekultywację zakończono w 2003 roku. Jest jednak wysoce prawdopodobne, że deformacje mogą jeszcze powstawać w rejonach sąsiednich.

Zwałowisko podziemne KWK „Grodziec” o łącznej powierzchni 25 ha. Maksymalna głębokość zwałowania wynosiła około 20 m. Zwałowisko czynne było w latach 60 -tych, 70 - tych i do połowy lat 80 - tych. Zwałowisko zostało zrehabilitowane.

Na terenie gminy miejskiej Wojkowiec występują poniżej opisane tereny przemysłowe:

Teren przemysłowy zlikwidowanej kopalni „Jowisz” o powierzchni 11,8 ha, zlokalizowany po północnej stronie ulicy Sucharskiego. Na części terenów dokonano wyburzeń, w niektórych przypadkach tereny także z istniejącymi obiektami zostały sprzedane lub wydzierżawione zewnętrznemu jednostkom gospodarczym na zasadach komercyjnych (np. tereny i obiekty byłego zakładu przerobczego).

Teren przemysłowy po zlikwidowanej Cementowni „Saturn”. Właścicielem terenu jest inwestor zewnętrzny.

Obecnie w szacie roślinnej gminy dominują zbiorowiska nieleśne reprezentowane głównie przez murawy kserotermiczne klasy *Festuco - Brometea*, wykształcające się na wzgórzach i wychodniach wapiennych. Znaczne obszary zajmują zbiorowiska łąkowe z klasy *Molinio - Arrhenatheretea*, a miejsca nieco przesuszone zajmują użytki zielone z rzędu *Arrhenethalia*. Jedynie w dolinach rzek występują fragmenty łągów jesionowo - olszowych (*Fraxino - Alnetum*) i zbiorowiska wodne klasy *Lemneta* oraz szuwarowe klasy *Phragmitetea*. Na brzegach lasów i miedzach śródpolnych rozwijają się zbiorowiska zarośli śródpolnych z klasy *Rhamno - Prunetea*. Zbiorowiska muraw psammofilnych klasy *Koelerio glaucae - Corynophoretea canesentis*, występujące na terenach z pokrywą piaszczystą, przy płotach i rowach przydrożnych rozwijają się antropogeniczne zbiorowiska klasy *Artemisietea*, natomiast nielicznym uprawom towarzyszą zbiorowiska segetalne klasy *Stellarietea mediae*. Na terenie gminy miejskiej Wojkowiec znane są stanowiska zaledwie dwóch gatunków objętych w Polsce ochroną prawną i występujących na stanowiskach naturalnych. Są to:

- Dziewięcił bezłodygowy (*Carlina acaulis*) - (ochrona ścisła) - w zbiorowiskach muraw kserotermicznych,
- Rojniczek pospolity (*Jovibarba sobolifera*) - (ochrona ścisła) - w zbiorowiskach muraw kserotermicznych.

Spśród chronionych gatunków zwierząt na uwagę zasługują:

- Tygryk paskowany (*Agriope bruennichi*) – tereny nieużytków w północno – zachodniej części miasta,
- Jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*),
- Zaskroniec zwyczajny (*Natrix natrix*).

W „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Wojkowiec” zaproponowano, w obrębie najcenniejszych przyrodniczo fragmentów gminy, powołanie następujących form obszarowych:

- Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego "Płaskowyż Twardowicki" - obejmujący niewielką część gminy z licznymi zbiorowiskami muraw kserotermicznych i zarośli śródpolnych, przedstawicielami gatunków chronionych oraz źródłami wód głębinowych. Proponowany obszar, którego częścią jest gmina Wojkowice położony jest na terenie pięciu gmin,
- Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Dolina Potoku Jaworzniak” - jako ponadlokalnego korytarza ekologicznego, położonego na terenie trzech gmin,
- Użytku ekologicznego "Młaki w dolinie Wielonki" dla ochrony wilgotnych i świeżych łąk wraz z charakterystyczną florą i fauną oraz licznymi gatunkami objętymi ochroną prawną. Obszar zlokalizowany na terenie gmin Wojkowice, Psary i Będzin.

Szczególną rolę w strukturze zieleni gminy spełnia Park Miejski – jako jeden z najważniejszych elementów zasobów przyrodniczych oraz teren o wysokich walorach rekreacyjno - wypoczynkowych. W zamierzeniach rozwojowych miasta rewaloryzacja i zagospodarowanie ww. Parku, w oparciu o istniejące projekty i nowe koncepcje, stanowi jeden z priorytetów w zakresie środowiska przyrodniczego (nowe nasadzenia różnych kompozycji zieleni, adaptacja istniejącej zieleni wysokiej, tworzenie infrastruktury rekreacyjno-sportowej). W zakresie kształtowania terenów zieleni miejskiej oraz powstałej bazy rekreacyjno-wypoczynkowej konieczne jest ich powiązanie siecią zazielenionych ścieżek rowerowych i ciągów pieszych.

1.1.3 Własność gruntów i budynków

Zabudowa skoncentrowana w gminie miejskiej Wojkowice przebiega głównie wzdłuż drogi Będzin - Piekary Śląskie, oraz w centrum miasta. Budynki wielorodzinne zlokalizowane są na osiedlach im. Józefa Plaka, G. Morcinka, Sucharskiego oraz Sobieskiego. Nieco peryferyjnie położone są leżące na zachód od centrum Kamyce i Żychcice. W całej gminie dominuje zabudowa rozproszona o niskiej intensywności. Zabudowie mieszkaniowej towarzyszą liczne ogrody i sady.

Szczegółowe informacje na temat komunalnych zasobów mieszkaniowych zarządzanych przez gminę miejską Wojkowice przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 2: Komunalne zasoby mieszkaniowe zarządzane przez gminę miejską Wojkowice.

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2009
Liczba budynków mieszkalnych (szt.)	3
Liczba lokali mieszkalnych (szt.)	93
Liczba lokali użytkowych (szt.)	3
Powierzchnia eksploatacyjna ogółem (m ²)	3.653,42
Powierzchnia lokali mieszkalnych (m ²)	3.407,97
Powierzchnia lokali użytkowych (m ²)	245,45
Przeciętna wielkość mieszkania (m ²)	36,64
Przeciętna wielkość lokalu użytkowego (m ²)	81,82
Udział powierzchni lokali użytkowych w całkowitej powierzchni eksploatacyjnej (%)	7 %

Źródło: Urząd Miasta w Wojkowicach.

Poza lokalowymi zasobami należącymi do gminy miejskiej Wojkowice na terenie Wojkowic zasoby lokalowe posiadają również wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe. Szczegółowe informacje na ich

temat wraz z informacją o zarządzającym nieruchomościami oraz z danymi lokalizacyjnymi i adresowymi budynków przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 3: Wykaz posiadanych zasobów lokalowych spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych w Wojkowicach – stan na 31.12.2009r.

L.p.	Nazwa i adres podmiotu	Dane lokalizacyjne i adresowe posiadanych zasobów lokalowych
1.	Spółdzielnia Mieszkaniowa GÓRNIK, ul. Siemońska9, 42-503 Będzin	ul. Plaka: 6A, 6B, 6C, 6D, 6E (bloki – Osiedla Plaka)
2.	Zarządca – Zarządzanie Nieruchomościami Bogusława Michalik, ul. Plaka 56, 42-580 Wojkowice	Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Sucharskiego Nr: 11,13, 15, 18, 20, 22, 23, 24, 25, 27,28, 28a, 29, 31.
3.	Zarządca – Zarządzanie Nieruchomościami Bogusława Michalik, ul. Plaka 56, 42-580 Wojkowice	Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Sobieskiego Nr: 239, 241, 243,247,251 (Osiedle PKWN).
4.	Zarządca – Zarządzanie Nieruchomościami Bogusława Michalik, ul. Plaka 56, 42-580 Wojkowice	Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Plaka Nr: 4A, 4B, 4C, 4D, 4E, 4F, 4G (Osiedle Plaka).
5.	Zarządca – Zarządzanie Nieruchomościami Bogusława Michalik, ul. Plaka 56, 42-580 Wojkowice	Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Sobieskiego Nr 223A.
6.	Zarządca – PHU Krzysztof Nowak, ul. Sobieskiego 225/16 42-580 Wojkowice	Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Sobieskiego Nr: 235, 237 (bloki przy Osiedlu PKWN).
7.	Zarządca – PHU Krzysztof Nowak, ul. Sobieskiego 225/16 42-580 Wojkowice	Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Sobieskiego Nr: 290, 294, 296 (Osiedle przy Zakładzie Karnym).
8.	Zarządca – PHU Krzysztof Nowak, ul. Sobieskiego 225/16 42-580 Wojkowice	Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Sobieskiego Nr: 209, 211, 213, 215, 217, 219, 221, 225, 227, 229 (kolorowe bloki).
9.	Zarządca – PHU Krzysztof Nowak, ul. Sobieskiego 225/16 42-580 Wojkowice	Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Morcinka Nr: 9, 18A, 19, 20
10.	Zarządca – Profesjonalne Zarządzanie Nieruchomościami „Posesja” Tatarczuk-Owczarz Spółka Komandytowa z siedzibą w Bytomiu przy ul. Dworcowej 20/11, 41-902 Bytom	Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Morcinka Nr: 5, 6, 7, 8, 10, 10A, 12, 12A, 13, 13A, 14, 15, 16, 17, 17A, 18, 19A, 20,21, 22, 23, 24.
11.	Zarządca – Profesjonalne Zarządzanie Nieruchomościami „Posesja” Tatarczuk-Owczarz Spółka Komandytowa z siedzibą w Bytomiu przy ul. Dworcowej 20/11, 41-902 Bytom	Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Sobieskiego Nr: 292 (Osiedle przy Zakładzie Karnym).
12.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. z siedzibą	Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Sucharskiego Nr: 16.

	w Siemianowicach Śląskich przy ul. Śmitowskiego 15, 41-100 Siemianowice Śląskie	
--	---	--

Zródło: Urząd Miasta w Wojkowicach.

1.1.4 Infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie w gaz

Miasto ma powiązania z terenami sąsiednimi (Będzinem i gminą Bobrowniki) za pośrednictwem gazociągu wysokoprężnego gazu ziemnego relacji Będzin – Rogoźnik z którego zasilana jest sieć gazowa rozdzielcza Wojkowic poprzez odpowiednie stacje redukcyjno – pomiarowe. Większość obszarów miasta jest zgazyfikowana.

Zaopatrzenie w ciepło

Sieci ciepłownicze w Wojkowicach są eksploatowane przez:

- FORTUM S.A. (sieci wewnętrzne oraz doprowadzenie ciepła do odbiorców
- w Wojkowicach),
- PEC Dąbrowa Górnicza (sieć dla Czeladzi),
- KWK „Grodziec” (sieć dla kopalni Grodziec).

Stan techniczny sieci ciepłowniczej w Wojkowicach jest zadowalający. Z istniejących 6 źródeł ciepła na terenie miasta tylko FORTUM S.A. posiada system dostawy ciepła do odbiorców zewnętrznych. Ciepłownia dostarcza energię cieplną do celów grzewczych, a także ciepłą wodę użytkową.

W Wojkowicach można wyróżnić dwa obszary, w których koncentrują się odbiorcy ciepła:

- osiedla mieszkaniowe przy ul. PKWN i Plaka,
- rejon ulicy Morcinka w tym obszar z odbiorcami przemysłowymi – KWK „Jowisz”.

W szeregu obiektów będących w gestii organów gminy przeprowadzono modernizację systemów ogrzewania budynków przez podłączenie do systemu ciepłowniczego lub zastosowanie kotłowni gazowych. Działania te przeprowadzone były również w zakładach przemysłowych i usługowych. Podstawowym nośnikiem energii cieplnej dla istniejącej zabudowy mieszkaniowej około 1400 budynków, niepodłączonej do systemów ciepłowniczych jest paliwo stałe, przede wszystkim węgiel kamienny i koks, przy czym część mieszkańców ze względów ekonomicznych stosuje te paliwa mimo możliwości korzystania z innego sposobu ogrzewania lub innego paliwa.

Układ komunikacyjny

Układ komunikacyjny Wojkowic opiera się na drogach powiatowych wiążących miasto z terenami sąsiednich miast i gmin. Drogi powiatowe mają 13,5 km długości, a drogi gminne 23,5 km. Główne funkcje i największe obciążenie ruchu przenosi ul. Jana III Sobieskiego, wiążąca Będzin z Piekarami Śl. Pozostałe ważniejsze ulice, to ciągi o kierunku północ-południe:

- ul. Plater (do Siemianowic i Katowice),

- ul. Piaski (do Bobrownik),
- ul. Plaka (do Rogoźnika i Bobrownik),
- ul. Długosza (do Psar),
- ul. Paderewskiego (do Czeladzi).

Stan nawierzchni jest zróżnicowany, najlepszy posiadają drogi powiatowe. Duży wpływ na stan dróg mają szkody górnicze oraz rosnące natężenie ruchu. Stopniowo maleje udział komunikacji publicznej w przejazdach do pracy. Średnie odległości podróży do pracy rosną i odbywają się głównie samochodami osobowymi. Nasilają się zagrożenia wyczerpywaniem przepustowości poszczególnych odcinków międzywęzłowych i skrzyżowań, co stanowi istotny czynnik w lokalnym wzroście poziomu zanieczyszczeń dla obszarów przylegających do dróg.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Gmina posiada sieć sanitarną, deszczową i ogólnospławną w rejonach o skupionej zabudowie (główne ulice i osiedla mieszkaniowe). Kanalizacja pracuje w systemie mieszanym a ścieki są odprowadzane na gminną oczyszczalnię ścieków. Ze względu na uwarunkowania terenowe ścieki z zachodnich obszarów miasta są przepompowywane bezpośrednio na oczyszczalnię lub po przekroczeniu wydajności pompowni gromadzone w zbiorniku awaryjnym w czasie deszczu nawalnego i przepompowywane na oczyszczalnię. Aktualnie pozbawione dostępu do sieci kanalizacyjnej są obszary zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej (70% powierzchni miasta). Ocenia się, że liczba gospodarstw jednorodzinnych, z których ścieki są odprowadzane do przydomowych osadników wynosi około 1200. Z tych rejonów wywóz ścieków na oczyszczalnię prowadzony jest wozami asenizacyjnymi przez koncesjonowane, uprawnione firmy. Do kanalizacji miejskiej odprowadzane są ścieki sanitarne wytworzone przez mieszkańców oraz średnie i mniejsze zakłady przemysłowe.

Właścicielem i eksploatatorem oczyszczalni ścieków w Wojkowicach jest Gmina Wojkowice. Jest to nowa oczyszczalnia, której rozruch technologiczny odbył się w 2002 roku.

W 2009 roku długość wodociągowej sieci rozdzielczej w gminie miejskiej Wojkowice wynosiła 50,5 km, a długość sieci kanalizacyjnej (sieć rozdzielcza i kolektory) 27,8 km. W grudniu 2009r. liczba połączeń wodociągowych do budynków w Wojkowicach wynosiła 1630. Do kanalizacji podłączone w mieście były 482 budynki. Zużycie wody z wodociągów na 1 mieszkańca w 2009 roku wynosiło - 40,16 m³. Główne źródło zasilania w wodę Gminy Wojkowice, stanowi wodociąg Φ 400mm łączący magistrale: Φ 1100mm SUW "Kozłowa Góra" - Chorzów i Φ 600mm SUW Będzin-Czeladź, doprowadzający wodę:

- ze studni „Rozkówka” MPWiK w Będzinie,
- z magistrali Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów z Katowicach (ujęcia w Kozłowej Górze i Bibieli).

Z przewodu Φ 400 mm zasilana jest sieć rozdzielcza, która prowadzona jest głównie w systemie pierścieniowym. Na sieci wodnej nie ma żadnych obiektów współpracujących tj. zbiorników do pokrycia potrzeb rozbiorów szczytowych. Istniejąca sieć wymaga sukcesywnej wymiany ze względu na zły stan techniczny spowodowany m.in. uszkodzeniami górniczymi. Obecnie najwięcej wody dostarczane jest z ujęcia „Rozkówka” w Będzinie. Administratorem i zarządcą sieci w Gminie Wojkowice jest Wydział Gospodarki Wodnej Urzędu Miasta w Wojkowicach.

Sieć elektryczna

Bezpośrednim źródłem zasilania sieci średniego napięcia w Wojkowicach jest stacja 110/30/6 kV KWK „Jowisz”, zasilana ze źródeł zewnętrznych: sekcja 1 - z linii 30 kV Będzin-Jowisz; sekcja 2 - z linii 110 kV Elektrownia Łagisza - GZP Rozalia.

Mieszkalnictwo

W 2009 roku zasoby mieszkaniowe ogółem w gminie miejskiej Wojkowice wynosiły 3915 mieszkań (13 765 izb). Przeciętna liczba izb w mieszkaniu wynosiła 3,52, a liczba osób na 1 mieszkanie wynosiła 2,40. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 64,6 m² (26,9 m² na 1 mieszkańca).

Zabudowa mieszkaniowa ukształtowana jest pasmowo w kierunku wschód - zachód. Większą część terenów mieszkalnictwa stanowią tereny pod zabudowę mieszkaniową o niskiej intensywności, wraz z możliwością lokalizacji usług podstawowych przy zachowaniu rygorów ochrony środowiska. Aktualnie brak jest wyodrębnienia administracyjnego dzielnic, funkcjonują jedynie stare obiegowe nazwy, które związane są z rozwojem osadnictwa na terenie Wojkowic. I tak można wyróżnić następujące części miasta będące zwartymi osadami:

- od strony wschodniej - Łęg graniczący z Będzinem,
- od strony północno-wschodniej - Skrzynówek graniczący ze Strzyżowicami (gmina Psary),
- od północy - Krzyżówka - granicząca z Rogoźnikiem (gmina Bobrowniki),
- od południa - osiedle Sucharskiego po byłej Cementowni “Saturn”,
- od zachodu - Kamyce i Żychcice,
- w centrum miasta znajdują się następujące osiedla:
 - osiedle przy ul. Morcinka,
 - osiedle przy ul. Sobieskiego (kolorowe bloki),
 - osiedle PKWN (w miejscu dawnych betonów),
 - osiedle Plaka (najnowsze ze wszystkich osiedli wybudowane w latach 80-tych),
 - osiedle Kościuszki i Maszyńsko.

Osiedla powojenne w Wojkowicach mają standard normatywny narzucony budownictwu w latach realnego socjalizmu. Obszary zabudowy jednorodzinnej w mieście są zróżnicowane.

Szczegółowe informacje na temat osiedli, istotnych dla procesów rewitalizacji przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 4: Powierzchnia osiedli i liczba mieszkańców – obszary planowane do rewitalizacji.

Nazwa osiedla	Powierzchnia osiedla	Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały
Dawne Osiedle PKWN	2,15 ha	852
Osiedla przy ul. Morcinka	2,94 ha	756
Osiedle przy ul. Sucharskiego	3,10 ha	318
Osiedle przy ul. Zacisze, Kopalnianej i Granitowej	3,25 ha	105

Źródło: Urząd Miasta w Wojkowicach

Największą powierzchnią spośród w/w planowanych do rewitalizacji osiedli charakteryzuje się Osiedle przy ul. Zacisze, Kopalnianej i Granitowej. Jednocześnie opisywane osiedle charakteryzowało się najmniejszą liczbą mieszkańców. Najmniejsze, pod względem obszaru spośród w/w osiedli to Dawne Osiedle PKWN, jednocześnie osiedle to miało największą liczbę mieszkańców – 852 osoby, spośród wszystkich analizowanych osiedli.

Szczegółowe informacje na temat zasobów mieszkaniowych w Wojkowicach, zarządzanych przez gminę przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela Nr 5: Komunalne zasoby mieszkaniowe zarządzane przez Gminę Miejską Wojkowice.

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2009
Liczba budynków mieszkalnych (szt.)	3
Liczba lokali mieszkalnych (szt.)	93
Liczba lokali użytkowych (szt.)	3
Powierzchnia eksploatacyjna ogółem (m ²)	3.653,42
Powierzchnia lokali mieszkalnych (m ²)	3.407,97
Powierzchnia lokali użytkowych (m ²)	245,45
Przeciętna wielkość mieszkania (m ²)	36,64
Przeciętna wielkość lokalu użytkowego (m ²)	81,82
Udział powierzchni lokali użytkowych w całkowitej powierzchni eksploatacyjnej (%)	7 %

Źródło: Urząd Miasta w Wojkowicach.

Tabela Nr 6: Liczba lokali komunalnych i socjalnych zarządzanych przez gminę miejską Wojkowice (stan na 31.12.2009r.).

Liczba mieszkań socjalnych	Przeciętna powierzchnia mieszkania socjalnego (m2)	Liczba mieszkań komunalnych zamieszkiwanych na stałe	Liczba mieszkań komunalnych zamieszkiwanych czasowo
7	29,62	85	-

Źródło: Urząd Miasta w Wojkowicach.

Gmina Miejska Wojkowice zarządza również 33 mieszkaniami komunalnymi, zamieszkiwanymi przez 74 osoby.

Tabela Nr 7: Decyzje o warunkach zabudowy w Wojkowicach w latach 2004 – 2009.

Lata	Wszystkie decyzje	Nowe budynki mieszkalne (w %)
2004	35	25,7
2005	40	35
2006	43	27,9
2007	60	15
2008	0	-
2009	0	-

Źródło: Urząd Miasta w Wojkowicach.

Na przestrzeni analizowanych 6 lat, w okresie czterech pierwszych lat obserwuje się znaczący wzrost wydawanych decyzji o warunkach zabudowy w Wojkowicach. W zdecydowanej mniejszości decyzje te dotyczą budynków nowych.

Tabela Nr 8: Decyzje o pozwoleniu na budowę w latach 2004 – 2009 w Wojkowicach.

Wyszczególnienie	Ilość pozwoleń					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Budynki mieszkalne jednorodzinne	12	12	11	11	9	16
Budynki z 2 mieszkaniami i więcej	-	1	-	-	1	-
Rozbudowa budynków	4	8	-	4	4	5
Przebudowa pomieszczeń niemieszkalnych prowadząca do powstania nowych mieszkań	-	-	2	-	-	1

Źródło: Urząd Miasta w Wojkowicach.

Liczba wydawanych pozwoleń na budowę w analizowanym okresie, w mieście Wojkowice utrzymuje się na stałym poziomie.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w 2008 roku w gminie miejskiej Wojkowice oddano do użytku ogółem 12 budynków, z tego 12 to budynki mieszkalne, 100 % oddanych do użytku budynków to budownictwo indywidualne. Powierzchnia użytkowa oddanych mieszkań ogółem wyniosła 1.629 m². Przeciętna powierzchnia jednego mieszkania wyniosła 135,8 m². Wszystkie oddane mieszkania znajdowały się w budynkach indywidualnych.

Na terenie gminy miejskiej Wojkowice zasobami mieszkaniowymi dysponują spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe. Szczegółowe informacje na ich temat i budynków przez nich zarządzanych przedstawiono w **Podrozdziale 1.1.3 Własność gruntów i budynków**.

Infrastruktura edukacji i kultury

Na terenie gminy miejskiej Wojkowice działalność prowadzą następujące placówki edukacyjne:

- Przedszkole im. „Przyjaciół Bajek”, ul. Jana III Sobieskiego 249,
- Szkoła Podstawowa Nr 1 (w tym oddział sześciolatków), ul. Jana III Sobieskiego 29,
- Szkoła Podstawowa Nr 3, ul. Licealna 1,
- Gimnazjum w Wojkowicach, ul. Sobieskiego 211b,
- Zespół Szkół w Wojkowicach, ul. Licealna 1, w skład Zespołu wchodzi:
 - Liceum Ogólnokształcące,
 - Policealne Studium Zawodowe,
 - Szkoła Policealna dla Dorosłych,
 - Technikum Architektury Krajobrazu,
 - Technikum Ogrodnicze dla Dorosłych,
 - Zasadnicza Szkoła Zawodowa.

Obsługą finansowo – księgową gminnych placówek oświatowych zajmuje się Miejski Zespół Oświaty i Wychowania w Wojkowicach, zlokalizowany przy ul. Jana III Sobieskiego 125.

Infrastrukturę kultury w gminie miejskiej Wojkowice stanowią samorządowe instytucje kultury:

- Miejski Ośrodek Kultury w Wojkowicach, ul. Jaworzniak 6 (od 01/04/2010)
- Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Jaworzniak 6,

Jednocześnie pod tym samym adresem, co Miejski Ośrodek Kultury i Miejska Biblioteka Publiczna mieści się również Pion Ochrony i Obrony Cywilnej. Do celów działalności Miejskiego Ośrodka Kultury w Wojkowicach należy zaliczyć:

1. Edukację kulturalną i wychowanie przez sztukę,
2. Rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych,
3. Tworzenie warunków do rozwoju oraz wspieranie amatorskiego ruchu artystycznego poprzez prowadzenie zespołów artystycznych, organizowanie stacjonarnych i wyjazdowych warsztatów, organizowanie kół zainteresowań i klubów hobbystów,
4. Tworzenie warunków dla podtrzymywania tradycji folklorystycznych w tym rękodzieła ludowego i artystycznego,
5. Współpraca z placówkami oświatowymi, instytucjami i stowarzyszeniami kulturalnymi oraz organizacjami pozarządowymi w dziedzinie kultury i sztuki,
6. Organizowanie wystaw, konkursów, koncertów, imprez plenerowych, przeglądów, festiwali oraz innych cyklicznych imprez artystycznych, ze szczególnym uwzględnieniem tradycji kultury lokalnej,

7. Inicjowanie i prowadzenie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i patologii społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży;
8. Prowadzenie nieobozowych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży, w tym wycieczek turystyczno – krajoznawczych,
9. Prowadzenie działalności informacyjnej i wydawniczej w dziedzinie kultury i sztuki.

W ramach swej działalności Miejski Ośrodek Kultury w Wojkowicach prowadzi następujące zajęcia:

- Zajęcia plastyczne dla dzieci i młodzieży – 20 osób,
- Zajęcia świetlicowe dla dzieci i młodzieży - 30 osób,
- Zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży – 20 osób,
- Zajęcia tenisa stołowego dla dzieci i młodzieży – 40 osób,
- Zajęcia tańca nowoczesnego FOX – 20 osób,
- Zajęcia tańca ludowego i narodowego - Zespół „Mały Jaworznik” – 15 osób,
- Zajęcia teatralne dla młodzieży – 15 osób,
- Próby Regionalnego Zespołu Folklorystycznego „Jaworznik” - 30 osób,
- Próby zespołów muzycznych: Zodiak, Division by Zero,
- Spotkania organizacji pozarządowych: Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych, Koło Wędkarskie nr 63, Stowarzyszenie Uwłaszczeniowe ok. 150 osób,
- Organizowanie imprez kulturalnych i sportowych na terenie Domu Kultury i w plenerze (koncerty, wystawy, konkursy, przedstawienia),
- Współpraca z placówkami oświatowymi, stowarzyszeniami.

W sumie ściśle związanych z działalnością Miejskiego Ośrodka Kultury w Wojkowicach jest około 600 osób.

Celem głównym funkcjonującej na terenie Wojkowic Biblioteki jest zaspokajanie potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych społeczeństwa oraz upowszechnianie wiedzy i kultury poprzez zapewnienie dostępu do materiałów bibliotecznych i informacji. Na terenie miasta funkcjonuje Biblioteka Główna zlokalizowana pod tym samym adresem co Dom Kultury oraz Filia Biblioteki zlokalizowana przy ul. Sobieskiego 211b. Szacunkowa liczba odbiorców korzystających z oferty Biblioteki (czytelnicy oraz uczestnicy imprez bibliotecznych) wynosi około 3000 osób.

Infrastruktura sportowa

W gminie miejskiej Wojkowice działa Miejski Klub Sportowy „Milenium”. Tradycje klubu sięgają dwudziestolecia międzywojennego. W 1925 roku Polski Związek Piłki Nożnej przyjął w swoje szeregi Klub Sportowy „Huragan” Wojkowice. Data ta uznawana jest za początek zorganizowanej działalności sportowej w mieście. Nazwa klubu w ciągu ponad 80 lat istnienia ulegała zmianom. Obecną nazwą klub posługuje się od 2000 roku.

Najważniejszym obiektem sportowym zlokalizowanym na terenie gminy miejskiej Wojkowice jest Stadion Sportowy Miejskiego Klubu Sportowego „Milenium” w Wojkowicach. Obiekt zlokalizowany jest przy ul. Kusocińskiego 1, w Parku Miejskim. Obiekt posiada dwa boiska pełnowymiarowe - płytę główną oraz boisko boczne do treningów. Na terenie obiektu znajduje się również budynek klubowy posiadający trzy szatnie, pokój sędziowski, administrację, trzy pomieszczenia gospodarcze, salę konferencyjną, dwa pomieszczenia z natryskami, trzy toalety.

Ponadto do infrastruktury sportowej w Wojkowicach zaliczyć należy: boisko do koszykówki zlokalizowane na Osiedlu Plaka, boisko do Piłki Nożnej przy siedzibie OSP Kamyce, boisko do Koszykówki na Osiedlu Sucharskiego.

Infrastruktura pomocy społecznej i służby zdrowia

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojkowicach, zlokalizowany przy ulicy Jana III Sobieskiego 125 realizuje zadania zlecone oraz zadania własne wynikające z ustawy o pomocy społecznej, zadania związane z wypłatą świadczeń rodzinnych oraz zadania związane z realizacją obowiązków wynikających z ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej.

Na terenie gminy miejskiej Wojkowice zadania związane z służbą zdrowia realizuje Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wojkowicach zlokalizowany przy ulicy PCK 1. Podstawowym celem zakładu jest świadczenie usług zdrowotnych w ramach podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej.

Do zadań zakładu w szczególności należy:

- Badanie i porada lekarska w ramach leczenia podstawowego,
- Badanie i porady lekarskie w ramach specjalistycznego leczenia ambulatoryjnego: okulistyczne, laryngologiczne, neurologiczne, ginekologiczne, jeśli wymaga tego stan zdrowia również w miejscu pobytu chorego, wykonywanie badań w zakresie diagnostyki medycznej i laboratoryjnej,
- Rehabilitacja lecznicza,
- Świadczenie usług w zakresie medycyny pracy - wykonywanie badań wstępnych, okresowych i kontrolnych,
- Wykonywanie badań kierowców na prawo jazdy i kandydatów na kierowców,
- Wykonywanie zadań w ramach pielęgniarstwa i położnictwa środowiskowego,
- Orzekanie i opiniowanie o stanie zdrowia,
- Sprawowanie opieki zdrowotnej nad dziećmi uczęszczającymi do szkół i przedszkoli w ramach medycyny szkolnej,
- Profilaktyka zdrowotna i promocja zdrowia.

W Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Wojkowicach działają następujące poradnie i pracownie:

- Poradnia (gabinet) lekarza POZ - 4 gabinety,
- Poradnia (gabinet) lekarza POZ dla dzieci,
- Poradnia ginekologiczno-położnicza,
- Poradnia okulistyczna,
- Poradnia laryngologiczna,
- Poradnia neurologiczna,
- Poradnia medycyny pracy,
- Poradnia (gabinet) pielęgniarki środowiskowej-rodzinnej,
- Pracownia EKG,
- Pracownia USG,
- Pracownia fizykoterapii i masażu,
- Pracownia diagnostyki laboratoryjnej (laboratorium),

- Gabinet zabiegowy,
- Punkt szczepień,
- Gabinety medycyny szkolnej – 3 (Szkoła Podstawowa nr 1, Gimnazjum, Zespół Szkół i Szkoła Podstawowa nr 3),
- Poradnia (gabinet) położnej środowiskowo-rodzinnej.

Parafie

Na terenie gminy miejskiej Wojkowice funkcjonują dwie parafie Rzymskokatolickie:

- Parafia Wojkowice – Żychcice p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, przy ul. Jana III Sobieskiego 338,
- Parafia Wojkowice p.w. św. Antoniego Padewskiego, przy ul. Długosza 2.

Zakład karny

Zakład Karny mieści się w Wojkowicach przy ul. Jana III Sobieskiego 298. Jest jednostką penitencjarną typu półotwartego, otwartego dla odbywających karę po raz pierwszy oraz skazanych młodocianych z oddziałem dla tymczasowo aresztowanych i oddziałem zakładu karnego typu zamkniętego dla odbywających karę po raz pierwszy oraz młodocianych. Aktualna pojemność Zakładu to 1.093 osadzonych (marzec 2010). Podczas odbywania kary osadzeni mają możliwość korzystania z biblioteki, świetlic w oddziałach mieszkalnych oraz świetlicy centralnej, boiska do piłki nożnej i siatkówki plażowej. Przy Zakładzie Karnym funkcjonuje Zespół Szkół dla Dorosłych, w którym realizowany jest program w zakresie gimnazjum oraz zasadniczej szkoły zawodowej. Zasadnicza Szkoła Zawodowa przygotowujące do zawodu: ślusarz, malarz-tapeciarz i elektromechanik. Słuchacze mają do dyspozycji pracownię komputerową oraz warsztaty szkolne. Corocznie nauczaniem obejmowanych jest około 90 osadzonych. Prowadzi się także szkolenie kursowe, które pozwala zdobyć kwalifikacje zawodowe wielu osadzonym. W tutejszej jednostce penitencjarnej znajduje się również oddział terapeutyczny dla skazanych uzależnionych od alkoholu, gdzie wykwalifikowani terapeuci prowadzą oddziaływania terapeutyczne. Zakład znajduje się na terenie parafii WNMP; ks. Rafał Madej spełnia posługi religijne jako kapłan więzienny. Podczas przebiegu procesu resocjalizacji w warunkach izolacji penitencjarnej, prowadzonych jest szereg, opracowanych przez wychowawców oraz psychologów, programów resocjalizacyjnych, których podstawowym celem jest zwrócenie społeczeństwu osoby poprawionej, posiadającej umiejętności funkcjonowania zgodnie z normami prawnymi oraz zasadami współżycia społecznego.

Instytucje użyteczności publicznej

Na terenie gminy miejskiej Wojkowice działają następujące instytucje i podmioty użyteczności publicznej:

- Komisariat Policji przy ul. Jana III Sobieskiego 125,
- Poczta Polska – Urząd Pocztowy przy ul. Pułaskiego 1c,
- Bank Spółdzielczy w Będzinie – Punkt Kasowy przy ul. Plaka,
- Bank PKO BP O/Będzin Oddział I Wojkowice przy ul. Pułaskiego 1b,
- Krakowski Bank Spółdzielczy, Filia w Wojkowicach przy ul. Jana III Sobieskiego 119,
- Stacja Paliw ORLEN przy ul. Kasprowicza 12,
- Stacja Paliw – Firma GAVI przy ul. Długosza 15.

1.1.5 Zidentyfikowane problemy

W obszarze zagospodarowania przestrzennego w gminie miejskiej Wojkowiec zdefiniowano następujące problemy:

Tereny zdegradowane i poprzemysłowe
Zły stan infrastruktury technicznej
Zły stan infrastruktury edukacji i kultury
Brak obiektów infrastruktury sportowo – rekreacyjnej
Zaniedbane tereny zieleni miejskiej
Wysokie koszty usuwania azbestu z budynków wielorodzinnych
Niewystarczające możliwości finansowe gminy w zakresie potrzeb związanych z modernizacją infrastruktury technicznej

1.2 Gospodarka

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w gminie miejskiej Wojkowiec na koniec 2008 roku, zarejestrowanych było ogółem 716 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Szczegółowe informacje na ich temat przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 9: Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w gminie miejskiej Wojkowiec w 2008 roku według wybranych sekcji.

Gmina Miejska Wojkowiec	W tym						
	Przetwórstwo przemysłowe	Budownictwo	Handel i naprawy	Hotele i restauracje	Transport, Gospodarka Magazynowa i Łączność	Pośrednictwo finansowe	Obsługa Nieruchomości i firm
	46	82	276	19	79	38	65

Źródło: GUS.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w gminie miejskiej Wojkowiec na koniec 2008 roku zarejestrowanych było w rejestrze REGON ogółem 911 (27 podmioty publiczne i 884 podmiotów sektora prywatnego) podmiotów gospodarki narodowej. Szczegółowe informacje na ten temat przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 10: Podmioty Gospodarki Narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w gminie miejskiej Wojkowiec w 2008 roku.

Gmina miejska Wojkowiec	W tym					
	Spółki handlowe		Spółki cywilne	Spółdzielnie	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
	razem	W tym z udziałem kapitału zagranicznego				
	33	1	71	3	13	716

Źródło: GUS.

1.2.1 Identyfikacja problemów

W obszarze gospodarki w gminie miejskiej Wojkowiec zidentyfikowano następujące problemy:

Niewielkie zainteresowanie terenami gminy inwestorów zewnętrznych tworzących trwałe miejsca pracy
Niski poziom wykorzystania nowoczesnych technologii umożliwiających dynamiczny rozwój MŚP
Niewystarczająca promocja inwestycyjna Gminy
Brak inicjatyw edukacyjnych i szkoleniowych związanych z rozwojem sektora MŚP i przedsiębiorczością skierowanych do mieszkańców
Trudności transformacyjne wynikające z procesów restrukturyzacyjnych przemysłu ciężkiego i górnictwa

1.3 Sfera społeczna

Powierzchnia i ludność

Gmina miejska Wojkowice utworzona jest z jednostek dawnego podziału administracyjnego w Powiecie Będzińskim: Wojkowic Komornych, Żychcic i Kamyc. Wojkowice sąsiadują z następującymi gminami:

- Bobrowniki (sołectwa Rogoźnik, Bobrowniki) odpowiednio od północy i zachodu,
- Będzin (dzielnica Grodziec) od wschodu,
- Siemianowice Śląskie od południa,
- Piekary Śląskie (dzielnice: Dąbrówka Wielka, Brzozowice Kamień) od południa,

Wojkowice posiadają powierzchnię 12,77 km².

Rysunek 1: Lokalizacja Gminy Miejskiej Wojkowice



Źródło: Urząd Miasta w Wojkowicach.

Miasto Wojkowice należy do Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego i najsilniejsze powiązania funkcjonalno-przestrzenne występują z miastami: Będzin, Bytom, Piekary Śląskie, Czeladź, Sosnowiec i Katowice.

Od północy i zachodu Wojkowice zamknięte są obszarem terenów otwartych użytkowanych rolniczo, które stanowią około 52% ogółu terenów. W części zachodniej miasta w rejonie, której plan ogólny

przewiduje rezerwę pod układ komunikacyjny - skrzyżowanie autostrady północ - południe 01 A z drogą ekspresową tranzytową Wrocław - Kraków, około 120 ha to uprawy polowe. Drugi większy obszar około 95 ha terenów użytkowanych rolniczo położony jest w części południowej miasta, oraz około 32 ha upraw na północnym wschodzie od ul. Głowackiego.

Oprócz wymienionych, na terenie miasta występują mniejsze obszary upraw rolnych. Część terenów wymaga zmiany struktury upraw ze względu na ponadnormatywne skażenie gleby.

Tereny łąk i pastwisk - około 55 ha, obejmują obszar wzdłuż terenów wód otwartych rzeki Brynicy i potoku Jaworzniak, dla których obowiązują ustalenia strefy Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych. Strefa SOCH obejmuje tereny otwarte, rolne, lasy, łąki, tereny zielone i wody otwarte.

Tereny lasów i parków leśnych obejmują obszar o powierzchni około 40 ha z czego największy około 33 ha położony jest w części południowej miasta.

Zabudowa mieszkaniowa ukształtowana jest pasmowo w kierunku wschód - zachód. Większą część terenów mieszkalnictwa stanowią tereny pod zabudowę mieszkaniową o niskiej intensywności, wraz z możliwością lokalizacji usług podstawowych przy zachowaniu rygorów ochrony środowiska.

Funkcja przemysłowo-składowa skupiona jest głównie w części południowej miasta, gdzie zlokalizowane są pozostałości po zlikwidowanej KWK "Jowisz" i Cementowni "Saturn" o zabytkowym układzie przestrzennym. W części zachodnio-północnej miasta w dawnym wyrobisku kamienia zlokalizowane jest składowisko skały płonnej gdzie na powierzchni 17 ha zdeponowano odpady pogórnictwa ze zlikwidowanych już kopalń KWK "Jowisz" i KWK "Grodziec". Otoczone są one pasem zieleni izolacyjnej.

Ośrodek o oddziaływaniu ogólnomiejskim zlokalizowany jest przy ulicy Sobieskiego, w rejonie parku miejskiego. Skupione są tu tereny usług sieciowych w tym administracji, oświaty i usług (handel, gastronomia).

Aktualnie brak jest wyodrębnienia administracyjnego dzielnic, funkcjonują jedynie stare obiegowe nazwy, które związane są z rozwojem osadnictwa na terenie Wojkowic.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2008 roku gmina miejska Wojkowice liczyła ogółem - 9.299 mieszkańców (mężczyźni - 4.441, kobiety - 4.858). Na 1 km² w analizowanym okresie przypadało 727 mieszkańców. Szczegółowe informacje na temat ludności miasta w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 11: Ludność wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym w gminie miejskiej Wojkowice na koniec 2008r.

Gmina miejska Wojkowice	W wieku						Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
	Przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym		
	razem	W tym kobiety	razem	W tym kobiety	razem	W tym kobiety	
	1442	688	6027	2913	1830	1257	54,3

Źródło: GUS.

W analizowanym okresie najliczniejszą grupę mieszkańców Wojkowic stanowiły osoby w wieku produkcyjnym, następnie osoby w wieku poprodukcyjnym i mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym.

Na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym przypadało w analizowanym okresie 54,3 mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym.

Zgodnie z prognozą ludności opublikowaną przez Główny Urząd Statystyczny w 2006 roku dla powiatu będzińskiego przewiduje się nieznaczny spadek ludności na obszarze powiatu. Jednocześnie można przyjąć spadek ludności na terenie gminy miejskiej Wojkowice w latach 2010 – 2030.

Szczegółowe informacje na temat ruchu naturalnego ludności w gminie miejskiej Wojkowice zgodnie z wynikami opublikowanymi przez Główny Urząd Statystyczny na koniec 2008 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 12: Ruch naturalny ludności w 2008 roku.

Gmina miejska Wojkowice (w liczbach bezwzględnych)	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony		Przyrost naturalny
			ogółem	W tym niemowląt	
	57	82	136	-	- 54
Gmina miejska Wojkowice (na 1000 ludności)	6,1	8,8	14,6	-	- 5,8

Źródło: GUS.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Będzinie na dzień 31.01.2009 roku liczba bezrobotnych w gminie miejskiej Wojkowice wynosiła ogółem 387 osoby w tym 224 kobiety. Prawo do pobierania zasiłku posiadało 64 bezrobotnych w tym 34 kobiety. Spośród wszystkich bezrobotnych liczba osób poprzednio pracujących wynosiła 290 osób w tym 164 kobiety. Spośród wszystkich bezrobotnych 97 osób dotychczas nie pracowało w tym 60 kobiet. Liczba osób długotrwale bezrobotnych wynosiła 113 osób w tym 82 kobiety.

Pomoc społeczna

Szczegółowe informacje na temat struktury rodzin objętych pomocą społeczną w gminie miejskiej Wojkowice przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela Nr 13: Struktura rodzin objętych pomocą społeczną w gminie miejskiej Wojkowiec, w 2009r.

2009 rok			liczba osób	
			Ogółem	w rodzinach
Rodziny ogółem		01	352	766
o liczbie osób:	1	02	178	178
	2	03	44	88
	3	04	58	174
	4	05	39	156
	5	06	28	140
	6 i więcej	07	5	30
w tym (z wiersza 01) (wiersze 09+10+11+12+13+14+15)	rodziny z dziećmi ogółem	08	79	329
o liczbie dzieci:	1	09	20	60
	2	10	35	145
	3	11	20	100
	4	12	4	24
	5	13	-	-
	6	14	-	-
	7 i więcej	15	-	-
Rodziny niepełne ogółem	(wiersze 17+18+19+20)	16	59	162
o liczbie dzieci:	1	17	25	51
	2	18	27	81
	3	19	6	24
	4 i więcej	20	1	6
Rodziny emerytów i rencistów ogółem	(wiersze 22+23+24+25)	21	33	72
o liczbie osób:	1	22	17	17
	2	23	2	4
	3	24	9	27
	4 i więcej	25	5	24

Tabela Nr 13: Struktura rodzin objętych pomocą społeczną w gminie miejskiej Wojkowice, w 2007 roku.

2007 rok			liczba osób	
			Ogółem	w rodzinach
Rodziny ogółem		01	219	576
o liczbie osób:	1	02	70	70
	2	03	39	78
	3	04	46	138
	4	05	39	156
	5	06	20	100
	6 i więcej	07	5	34
w tym (z wiersza 01) (wiersze 09+10+11+12+13+14+15)	rodziny z dziećmi ogółem	08	80	309
o liczbie dzieci:	1	09	27	72
	2	10	35	141
	3	11	14	69
	4	12	3	18
	5	13		
	6	14		
	7 i więcej	15	1	9
Rodziny niepełne ogółem	(wiersze 17+18+19+20)	16	46	137
o liczbie dzieci:	1	17	21	49
	2	18	20	64
	3	19	3	13
	4 i więcej	20	2	11
Rodziny emerytów i rencistów ogółem	(wiersze 22+23+24+25)	21	15	40
o liczbie osób:	1	22	3	3
	2	23	4	8
	3	24	6	18
	4 i więcej	25	2	11

Źródło: Urząd Miasta w Wojkowicach.

Tabela Nr 14: Struktura rodzin objętych pomocą społeczną w gminie miejskiej Wojkowice, w 2006 roku.

2006 rok			Liczba osób	
			ogółem	w rodzinach
Rodziny ogółem		01	278	799
o liczbie osób:	1	02	58	58
	2	03	68	136
	3	04	69	207
	4	05	40	160
	5	06	35	175
	6 i więcej	07	8	63
w tym (z wiersza 01) rodziny z dziećmi ogółem (wiersze 09+10+11+12+13+14+15)		08	123	450
o liczbie dzieci:	1	09	43	112
	2	10	44	151
	3	11	22	94
	4	12	6	33
	5	13	4	26
	6	14	2	15
	7 i więcej	15	2	19
Rodziny niepełne ogółem (wiersze 17+18+19+20)		16	37	117
o liczbie dzieci:	1	17	14	34
	2	18	14	43
	3	19	6	24
	4 i więcej	20	3	16
Rodziny emerytów i rencistów ogółem (wiersze 22+23+24+25)		21	43	107
o liczbie osób:	1	22	13	13
	2	23	11	22
	3	24	12	36
	4 i więcej	25	7	36

Źródło: Urząd Miasta w Wojkowicach.

Tabela Nr 15: Struktura rodzin objętych pomocą społeczną w gminie miejskiej Wojkowice, w 2005 roku.

2005 rok			liczba osób		
			ogółem	w rodzinach	
Rodziny ogółem			01	273	768
o liczbie osób:	1	02	63	63	
	2	03	66	132	
	3	04	65	195	
	4	05	37	148	
	5	06	33	165	
	6 i więcej	07	9	65	
	w tym (z wiersza 01) rodziny z dziećmi ogółem (wiersze 09+10+11+12+13+14+15)			08	118
o liczbie dzieci:	1	09	42	11	
	2	10	43	148	
	3	11	21	91	
	4	12	5	29	
	5	13	3	21	
	6	14	2	15	
	7 i więcej	15	2	19	
Rodziny niepełne ogółem (wiersze 17+18+19+20)			16	32	102
o liczbie dzieci:	1	17	13	31	
	2	18	12	38	
	3	19	5	21	
	4 i więcej	20	2	12	
Rodziny emerytów i rencistów ogółem (wiersze 22+23+24+25)			21	41	100
o liczbie osób:	1	22	12	12	
	2	23	10	20	
	3	24	11	33	
	4 i więcej	25	8	35	

Źródło: Urząd Miasta w Wojkowicach.

Tabela Nr 16: Struktura rodzin objętych pomocą społeczną w gminie miejskiej Wojkowice, w 2004 roku.

2004 rok			liczba osób		
			ogółem	w rodzinach	
Rodziny ogółem			01	287	818
o liczbie osób:	1	02	64	64	
	2	03	69	138	
	3	04	68	204	
	4	05	39	156	
	5	06	37	185	
	6 i więcej	07	10	71	
w tym (z wiersza 01) rodziny z dziećmi ogółem (wiersze 09+10+11+12+13+14+15)			08	128	483
o liczbie dzieci:	1	09	45	131	
	2	10	47	164	
	3	11	23	99	
	4	12	6	35	
	5	13	3	20	
	6	14	2	15	
	7 i więcej	15	2	19	
Rodziny niepełne ogółem (wiersze 17+18+19+20)			16	34	110
o liczbie dzieci:	1	17	14	33	
	2	18	12	39	
	3	19	6	26	
	4 i więcej	20	2	12	
Rodziny emerytów i rencistów ogółem (wiersze 22+23+24+25)			21	47	115
o liczbie osób:	1	22	14	14	
	2	23	12	24	
	3	24	13	39	
	4 i więcej	25	8	38	

Zródło: Urząd Miasta w Wojkowicach.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Wojkowice na lata 2010 - 2013

Szczegółowe informacje na temat liczby świadczeń przyznanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojkowicach w latach 2004 – 2009 przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela Nr 17: Liczba świadczeń przyznanych przez OPS w Wojkowicach w latach 2004 – 2009, w podziale na świadczenia zlecone i własne.

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób
Rok 2004			
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	298	275	776
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	57	57	148
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	249	226	683
Rok 2005			
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	279	262	725
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	43	42	84
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	243	227	654
Rok 2006			
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	290	266	760
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	47	47	83
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	258	234	678

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Wojkowice na lata 2010 - 2013

Rok 2007			
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	327	204	530
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	53	52	87
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	274	185	501
Rok 2008			
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	311	213	472
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	53	53	84
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	258	160	388
Rok 2009			
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	260	219	445
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	52	52	72
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	208	167	373

Źródło: Urząd Miasta w Wojkowicach.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojkowicach w ramach swoich działań statutowych współpracuje z lokalnymi organizacjami pozarządowymi. W latach 2005 – 2009 w ramach tejże współpracy przeprowadzono następujące akcje skierowane do klientów OPS w Wojkowicach:

- Europejski Program Pomocy Żywnościowej (PEAD), współpraca z Ochotniczą Strażą Pożarną w Wojkowicach, pomocą objęto 180 rodzin,
- Pomoc dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, współpraca z Centrum Młodzieżowym TLEN w Wojkowicach, pomocą objęto 10 dzieci,
- Usługi transportowe dla osób chorych i niepełnosprawnych, współpraca ze Stowarzyszeniem na Rzecz Pomocy Chorym w Czeladzi, pomocą objęto 6 osób,

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Wojkowice na lata 2010 - 2013

- Udzielenie pomocy w formie schronienia, współpraca z Centrum Pomocy Potrzebującym w Będzinie, pomocą objęto 21 osób.

Szczegółowe informacje na temat liczby oraz źródła problemów osób objętych pomocą społeczną w gminie miejskiej Wojkowice w latach 2004 – 2009 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 18: Liczba i źródło problemów osób objętych pomocą społeczną w gminie miejskiej Wojkowice w latach 2004 – 2009.

Rok 2004		
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba osób ogółem	W rodzinach
Ubóstwo	225	715
Sieroctwo	-	-
Bezdomność	10	13
Potrzeba ochrony macierzyństwa	21	85
W tym wielodzietność	4	29
Bezrobocie	108	331
Niepełnosprawność	41	86
Długotrwała lub ciężka choroba	6	21
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego ogółem	110	328
W tym rodziny niepełne	34	110
W tym rodziny wielodzietne	13	89
Przemoc w rodzinie	-	-
Alkoholizm	9	35
Rok 2005		
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba osób ogółem	W rodzinach
Ubóstwo	221	629
Sieroctwo	-	-
Bezdomność	9	9
Potrzeba ochrony macierzyństwa	19	79
W tym wielodzietność	5	35
Bezrobocie	116	329
Niepełnosprawność	49	104
Długotrwała lub ciężka choroba	-	-
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego ogółem	102	291

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Wojkowice na lata 2010 - 2013

W tym rodziny niepełne	32	102
W tym rodziny wielodzietne	13	89
Przemoc w rodzinie	-	-
Alkoholizm	7	26
Rok 2006		
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba osób ogółem	W rodzinach
Ubóstwo	236	671
Sieroctwo	-	-
Bezdomność	12	15
Potrzeba ochrony macierzyństwa	19	68
W tym wielodzietność	6	39
Bezrobocie	161	447
Niepełnosprawność	54	153
Długotrwała lub ciężka choroba	4	15
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego ogółem	115	319
W tym rodziny niepełne	34	103
W tym rodziny wielodzietne	12	85
Przemoc w rodzinie	-	-
Alkoholizm	8	29
Rok 2007		
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba osób ogółem	W rodzinach
Ubóstwo	175	457
Sieroctwo	-	-
Bezdomność	6	6
Potrzeba ochrony macierzyństwa	28	116
W tym wielodzietność	20	98
Bezrobocie	118	355
Niepełnosprawność	77	165
Długotrwała lub ciężka choroba	9	13
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego ogółem	45	151
W tym rodziny niepełne	30	90
W tym rodziny wielodzietne	2	10

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Wojkowice na lata 2010 - 2013

Przemoc w rodzinie	-	-
Alkoholizm	-	-
Rok 2008		
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba osób ogółem	W rodzinach
Ubóstwo	129	287
Sieroctwo	-	-
Bezdomność	10	10
Potrzeba ochrony macierzyństwa	21	95
W tym wielodzietność	14	70
Bezrobocie	96	269
Niepełnosprawność	81	158
Długotrwała lub ciężka choroba	25	50
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego ogółem	31	98
W tym rodziny niepełne	24	70
W tym rodziny wielodzietne	2	11
Przemoc w rodzinie	1	5
Alkoholizm	5	9
Rok 2009		
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba osób ogółem	W rodzinach
Ubóstwo	125	259
Sieroctwo	1	1
Bezdomność	14	14
Potrzeba ochrony macierzyństwa	15	61
W tym wielodzietność	7	33
Bezrobocie	69	170
Niepełnosprawność	71	122
Długotrwała lub ciężka choroba	31	60
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego ogółem	30	86
W tym rodziny niepełne	19	53
W tym rodziny wielodzietne	2	11
Przemoc w rodzinie	-	-
Alkoholizm	5	15

Źródło: Urząd Miasta w Wojkowicach.

Przestępczość

Szczegółowe informacje na temat przestępczości w gminie miejskiej Wojkowice w latach 2004 – 2009 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 19: Struktura przestępczości kryminalnej w gminie miejskiej Wojkowice, w latach 2004 – 2009.

Wyszczególnienie	Liczba Przestępstw stwierdzonych	Odsetek ogółu w %
Rok 2004		
Zabójstwa	0	0 %
Przeciwko życiu i zdrowiu	27	2,50 %
Przeciwko mieniu	570	52,83 %
Kradzieże	223	20,67 %
Kradzieże pojazdów	26	2,41 %
Włamania	216	20,02 %
Rozboje	17	1,57 %
OGÓŁEM 2004 rok	1079	100 %
Rok 2005		
Zabójstwa	1	0,12 %
Przeciwko życiu i zdrowiu	21	2,55 %
Przeciwko mieniu	456	55,41 %
Kradzieże	172	20,90 %
Kradzieże pojazdów	9	1,09 %
Włamania	134	16,28 %
Rozboje	30	3,65 %
OGÓŁEM 2005 rok	823	100 %
Rok 2006		
Zabójstwa	0	0 %
Przeciwko życiu i zdrowiu	31	4,40 %
Przeciwko mieniu	400	56,82 %
Kradzieże	145	20,60 %

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Wojkowice na lata 2010 - 2013

Kradzieże pojazdów	8	1,14 %
Włamania	110	15,62 %
Rozboje	10	1,42 %
OGÓŁEM 2006 rok	704	100 %
Rok 2007		
Zabójstwa	0	0 %
Przeciwko życiu i zdrowiu	21	3,11 %
Przeciwko mieniu	371	54,88 %
Kradzieże	144	21,30 %
Kradzieże pojazdów	1	0,15 %
Włamania	119	17,60 %
Rozboje	20	2,96 %
OGÓŁEM 2007 rok	676	100 %
Rok 2008		
Zabójstwa	1	0,64 %
Przeciwko życiu i zdrowiu	21	13,64 %
Przeciwko mieniu	76	49,35 %
Kradzieże	29	18,84 %
Kradzieże pojazdów	3	1,95 %
Włamania	19	12,34 %
Rozboje	5	3,24 %
OGÓŁEM 2008 rok	154	100 %
Rok 2009		
Zabójstwa	1	0,52 %
Przeciwko życiu i zdrowiu	23	12,04 %
Przeciwko mieniu	95	49,74 %
Kradzieże	34	17,80 %
Kradzieże pojazdów	2	1,05 %
Włamania	30	15,71 %
Rozboje	6	3,14 %

OGÓŁEM 2009 rok	191	100%
------------------------	------------	-------------

Źródło: Komisariat Policji w Wojkowicach.

Szczegółowe informacje na temat ilości wypadków drogowych i kolizji do których doszło na terenie gminy miejskiej Wojkowice w latach 2004 – 2009 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 20: Wypadki drogowe i kolizje w gminie miejskiej Wojkowice, w latach 2004 – 2009.

Lata	Ilość wypadków drogowych	Ilość kolizji drogowych	Ilość rannych	Ilość zabitych
2004	1	45	0	1
2005	2	51	2	0
2006	3	48	5	2
2007	2	61	3	1
2008	5	108	4	0
2009	3	56	6	0

Źródło: Komisariat Policji w Wojkowicach.

Struktura organizacji pozarządowych

Na terenie gminy miejskiej Wojkowice działalność prowadzą następujące organizacje pozarządowe:

- Obywatelskie Stowarzyszenie Uwłaszczeniowe – ul. Jaworznik 6,
- Stowarzyszenie „Społeczna Rada Mieszkańców Osiedla PKWN (tzw. betony)”, ul. Sobieskiego 247/D/7,
- Stowarzyszenie Mieszkańców Wojkowic, ul. Stara 96,
- Stowarzyszenie „Promocja Młodych – Wojkowice 2004”, ul. Licealna 1,
- Stowarzyszenie „Godność i Praca”, ul. Plaka 14,
- Ochotnicza Straż Pożarna Wojkowice – Kamyce, ul. Sobieskiego 383,
- Ochotnicza Straż Pożarna Wojkowice Żychcice, ul. Piaski 2,
- Ochotnicza Straż Pożarna Wojkowice, ul. Sobieskiego 26,
- Miejski Klub Sportowy „Milenium”, ul. Kusocińskiego 1,
- Towarzystwo Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego w Wojkowicach, ul. Licealna 1,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Wojkowice ul. Jaworznik 6,
- Polskie Koło Wędkarskie nr 63, Wojkowice ul. Jaworznik 6.

1.3.1 Identyfikacja problemów

W zakresie sfery społecznej w gminie miejskiej Wojkowice zdefiniowano następujące problemy:

Utrzymujący się wysoki poziom bezrobocia długotrwałego w mieście
Migracja osób młodych i wykształconych do dużych miast i za granicę
Niezadawalający oferta dotycząca propozycji kulturalnych i edukacyjnych
Niezadawalająca oferta związana ze sportem i rekreacją
Niezadawalająca aktywność organizacji pozarządowych
Niski stopień wykorzystania środków z EFS przeznaczonych na działania związane z osobami wykluczonymi społecznie i niepełnosprawnymi
Duża liczba wypadków drogowych
Wzrastająca liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej
Utrzymujący się wysoki poziom przestępczości w mieście i wzrastający odsetek przestępstw przeciw mieniu

2. Podstawowe dane o gminie miejskiej Wojkowice

Tabela Nr 21: Podstawowe dane dotyczące gminy miejskiej Wojkowice, lata 2008-2009.

L.p.	Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika
1.	Powierzchnia miasta	12,77 km ²
2.	Liczba mieszkańców	9.299
3.	Długość dróg powiatowych na terenie miasta	13,50 km
4.	Długość dróg gminnych na terenie miasta	232,50 km
5.	Długość wodociągowej sieci rozdzielczej w mieście	50,50 km
6.	Długość sieci kanalizacyjnej (rozdzielczej + kolektory)	25,60 km
7.	Liczba podłączeń wodociągowych do budynków	1625
8.	Liczba podłączonych do kanalizacji budynków	462
9.	Zużycie wody z wodociągu na 1 mieszkańca	39,5 m ³
10.	Budynki oddane do użytku	12 sztuk
11.	Mieszkania oddane do użytku	12 sztuk
12.	Przeciętna powierzchnia 1 mieszkania	135,8 m ²
13.	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	716
14.	Podmioty gospodarcze zarejestrowane w systemie REGON	911
15.	Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną	766
16.	Liczba przestępstw stwierdzonych ogółem	191
17.	Ilość wypadków drogowych	3
18.	Ilość kolizji drogowych	56

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS i danych Urzędu Miasta w Wojkowicach.

3. Analiza SWOT

Tabela Nr 22: Analiza SWOT.

SIŁY	SŁABOŚCI
<p>Połączenia komunikacyjne miasta z drogami krajowymi przebiegającymi przez obszar powiatu</p> <p>Bliska lokalizacja międzynarodowego portu lotniczego</p> <p>Położenie miasta na obrzeżach Aglomeracji Górnośląskiej</p> <p>Wzrost liczby ofert pracy na regionalnym rynku pracy</p>	<p>Utrzymujący się wysoki poziom bezrobocia w mieście</p> <p>Małe zainteresowanie ze strony inwestorów zewnętrznych tworzących nowe, trwałe miejsca pracy</p> <p>Zdegradowane środowisko i obszary przemysłowe</p> <p>Niekorzystne warunki dla produkcji żywności i produkcji rolnej</p> <p>Przeciążony układ komunikacyjny i zły stan dróg</p> <p>Brak bazy hotelowej i turystyczno – rekreacyjnej</p> <p>Niewielka ilość inicjatyw aktywizujących osoby zagrożone wykluczeniem społecznym</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>Zwiększająca się dostępność do zewnętrznych źródeł finansowania, w tym środków UE</p> <p>Wysoka dynamika rozwoju gospodarczego w województwie śląskim i zmniejszająca się stopa bezrobocia</p> <p>Wzrost dochodów i bogacenie się społeczeństwa</p> <p>Wzrost nakładów gospodarstw domowych dotyczący wykorzystania czasu wolnego, turystyki i rekreacji</p>	<p>Brak uregulowań prawnych (legislacyjnych) w zakresie procesów rewitalizacji</p> <p>Utrzymujący się fiskalizm państwa i negatywny wpływ przepisów podatkowych na rozwój przedsiębiorczości</p> <p>Konkurencja w zakresie pozyskiwania inwestorów ze strony miast i gmin ościennych</p> <p>Duża konkurencja w zakresie pozyskiwania środków UE ze strony JST w województwie śląskim</p> <p>Migracja młodych, wykształconych osób do dużych miast i za granicę</p>

4. Zgodność programu z dokumentami strategicznymi

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Wojkowice na lata 2008 – 2013 jest zgodny z zapisami następujących dokumentów:

„Strategiczne wytyczne Wspólnoty dla spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej na lata 2007-2013”.

W części 2. Terytorialny wymiar polityki spójności, 2.1. Wkład miast we wzrost i zatrudnienie znajduje się zapis: „/.../ Uwagi wymagają szczególne problemy stojące przed obszarami miejskimi, takie jak bezrobocie i wykluczenie społeczne (w tym problem osób pracujących, a żyjących w ubóstwie), wysokie i coraz wyższe wskaźniki przestępczości, rosnące zagęszczenie i istnienie obszarów kryzysowych w obrębie miast. W tym kontekście duże znaczenie mają środki zmierzające do odnowy środowiska fizycznego, rewitalizacji terenów przemysłowych, szczególnie w miastach tradycyjnie przemysłowych, oraz ochrony i rozwoju dziedzictwa kulturowego i historycznego, co może przynieść uboczne korzyści dla rozwoju turystyki i spowodować stworzenie bardziej atrakcyjnych miast, chętnie zamieszkiwanych przez ludzi. Regeneracja istniejących przestrzeni publicznych i terenów przemysłowych może także odgrywać ważną rolę przy przeciwdziałaniu nadmiernemu rozrostowi miast i suburbanizacji, jak też wspieraniu w ten sposób tworzenia warunków niezbędnych do zapewnienia zrównoważonego rozwoju gospodarczego. W bardziej ogólnym ujęciu, poprzez poprawę planowania, projektowania i utrzymania przestrzeni miejskich w planowy sposób można osiągnąć zmniejszenie przestępczości w miastach, co doprowadzi do zwiększenia atrakcyjności ulic, parków i przestrzeni publicznych, które będą bezpieczne i w których będzie można czuć się bezpiecznie. Na obszarach miejskich aspekty gospodarcze, społeczne i związane z ochroną środowiska są ze sobą ściśle wzajemnie powiązane”.

Rozporządzenia Rady (WE)

- Nr 1083/2006 z dnia 11.07.2006 r. ustanawiające przepisy ogólne Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Funduszu Spójności (FS);
- Nr 1080/2006 z dnia 05.07.2006 r. w sprawie EFRR;
- Nr 1081/2006 z dnia 05.07.2006 r. w sprawie EFS;
- Nr 1084/2006 z dnia 11.07.2006 r. w sprawie FS;
- Rozporządzenie Komisji WE Nr 1828/2006

„Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie. Narodowa Strategia Spójności.”

(Dokument zaakceptowany decyzją Komisji Europejskiej zatwierdzającą pewne elementy Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia, Warszawa, maj 2007 r.) Zgodność z **celem szczegółowym**: Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej – pełniejsze wykorzystanie potencjału endogenicznego największych ośrodków miejskich.

„Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020”

Dokument przyjęty uchwałą nr II/37/6/2005 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 4 lipca 2005 r.

Zgodność z **priorytetem**: *Ochrona i kształtowanie środowiska oraz przestrzeni*, w ramach którego znajduje się **cel strategiczny IV**: *Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni*. Cel ten realizowany będzie również poprzez rewitalizację centrów miast i układów miejskich, tworzenie wielofunkcyjnych ośrodków miejskich, rewitalizację terenów przemysłowych, przebudowę zdegradowanych lub przeludnionych dzielnic. W ramach celu strategicznego IV sformułowane zostały następujące kierunki działań:

Kierunek działań IV.1: Wspieranie rozwoju obszarów metropolitalnych „W województwie śląskim, jednym z najbardziej zurbanizowanych regionów Polski, szczególnego znaczenia nabierają zagadnienia rozwoju i integracji aglomeracji miejskich. Aglomeracje miejskie są ośrodkami gospodarczego wzrostu i innowacji, a oddziałując na otoczenie, stają się centrami obszarów metropolitalnych. Nadanie aglomeracjom odpowiedniej „masy krytycznej” prowadzić będzie do wykreowania Skonsolidowanego Śląskiego Obszaru Metropolitalnego, integrującego aglomeracje miejskie województwa śląskiego. Rozwój funkcji metropolitalnych promuje rozwój infrastruktury społecznej, kultury, edukacji i wiedzy, co w rezultacie powinno ułatwić zachodzące procesy transformacji tradycyjnej struktury gospodarki (...) Aglomeracje miejskie, stanowiąc centra obszarów metropolitalnych, mogą stać się biegunami regionalnego rozwoju w województwie śląskim, a odpowiednio dobrze powiązane infrastrukturą techniczną między sobą, jak i z innymi europejskimi aglomeracjami mogą także odgrywać bardziej znaczącą rolę na arenie europejskiej.”

Kierunek działań IV.2: Zagospodarowanie centrów miast oraz zdegradowanych dzielnic „Zasadniczym elementem podniesienia atrakcyjności miast regionu i głównym warunkiem wzrostu jakości życia staje się zagospodarowanie centrów oraz przebudowa dzielnic zdegradowanych, charakteryzujących się złym stanem technicznym i niskim standardem życia mieszkańców. Działania te powinny obejmować modernizację struktury urbanistycznej, rozbudowę i dostosowanie istniejącej infrastruktury do zachodzących procesów suburbanizacji oraz stworzenie warunków do wypoczynku i rekreacji (...) Wiele miast województwa wymaga modernizacji struktury urbanistycznej (zwłaszcza historycznych osiedli robotniczych i dzielnic o zabudowie typu „blokowiska”), rewitalizacji centrów miast i starych oraz zabytkowych dzielnic, a także stworzenia warunków do wypoczynku i rekreacji. Dodatkowym czynnikiem powodującym degradację przestrzeni miejskich jest wysokie natężenie ruchu tranzytowego, prowadzonego przez centra miast. Zachowanie i odpowiednie wyeksponowanie walorów środowiska kulturowego miast, w tym charakterystycznych dla przemysłowych tradycji regionu obiektów przemysłowych, będzie miało istotne znaczenie dla nadania krajobrazowi miast województwa śląskiego indywidualnego charakteru.”

Kierunek działań IV.3: Rewitalizacja terenów zdegradowanych: „Przebudowie gospodarczej i społecznej oraz tworzeniu nowego wizerunku regionu towarzyszyć musi rewitalizacja terenów zdegradowanych, w tym przemysłowych, pogórnicych i powojkowych (...) Głównym celem tych działań będzie przystosowanie zdegradowanych terenów do pełnienia nowych funkcji, m.in.: gospodarczych, społecznych, rekreacyjnych, edukacyjnych, w konsekwencji ich rewaloryzacja i poprawa warunków życia mieszkańców. Działania w tym zakresie w istotny sposób przyczynią się

również do podniesienia atrakcyjności regionu. Zakres prac, kosztochłonność oraz złożoność procesów związanych z rewitalizacją wymaga współpracy podmiotów publicznych i prywatnych. Niedostrzeżenie konieczności rewitalizacji skutkuje dalszą degradacją terenu oraz stwarza zagrożenie dla ludzi i środowiska.”

„Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013”

Zgodność z **priorytetem VI**: *Zrównoważony rozwój miast*; Celem priorytetu VI jest wzrost konkurencyjności przestrzeni miejskiej województwa śląskiego. Cel ten będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe: wzrost konkurencyjności ośrodków metropolitalnych, wielofunkcyjne wykorzystanie zdegradowanych obszarów zlokalizowanych na terenach miejskich. W ramach priorytetu VI sformułowano następujące działania: **Działanie 6.1. Wzmacnianie regionalnych ośrodków wzrostu** - Celem działania jest wzrost konkurencyjności ośrodków metropolitalnych. **Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych** - Celem działania jest wielofunkcyjne wykorzystanie zdegradowanych obszarów zlokalizowanych na terenach miejskich. Projekty realizowane w ramach działania 6.2. muszą wynikać z Lokalnego Programu Rewitalizacji. Cel Działania 6.2 realizowany jest poprzez Poddziałanie 6.2.2 którego celem jest rewitalizacja obszarów zdegradowanych, w tym obszarów przemysłowych, powojaskowych i popegeerowskich w gminach wiejskich, miejsko – wiejskich¹ i miejskich do 50 tys. mieszkańców. **Uzasadnieniem podjętych działań jest** likwidacja istotnych problemów gospodarczych na obszarze rewitalizowanym i przywracanie ładu przestrzeni publicznej. Rewitalizacja przyczynić się ma do nadania m.in. nowych funkcji gospodarczych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, społecznych i kulturalnych obiektom i terenom zdegradowanym, w tym przemysłowym, powojaskowym i popegeerowskim. Uzupełnieniem tych działań zmierzających do kompleksowej rewitalizacji obszarów zdegradowanych, będą również inwestycje w zakresie tkanki mieszkaniowej polegające na usuwaniu azbestu wraz z jego utylizacją. Projekty realizowane w ramach poddziałania 6.2.2. muszą wynikać z Lokalnych Programów Rewitalizacji.

„Strategia Rozwoju Powiatu Będzińskiego na lata 2009 – 2020”

Dokument przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Nr XX/260/2008 z dnia 18 grudnia 2008r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Powiatu Będzińskiego na lata 2009-2020.

Do priorytetów strategicznych dokumentu należą:

- Pełniejsze zaspokojenie potrzeb mieszkańców we wszystkich sferach: edukacyjnej, bytowej, socjalnej, społecznej, i ekonomicznej,
- Ożywienie życia gospodarczego regionu poprzez różnego typu przedsięwzięcia, m.in.: poprawa jakości obsługi podmiotów gospodarczych, przygotowanie terenów pod inwestycje, inwestycje infrastrukturalne, przygotowanie kadr,
- Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturalnego.

Lokalny Program Rewitalizacji jest zgodny przede wszystkim z Priorytetem ochrony środowiska naturalnego Strategii Rozwoju Powiatu Będzińskiego na lata 2009 – 2020: Poprawa jakości środowiska Powiatu poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza zrzutu nieoczyszczonych ścieków oraz ochronę ziemi. W ramach niniejszego celu wyszczególniono 3 kierunki:

¹ Z wyłączeniem obszarów wspartych w ramach Działania Odnowa i Rozwój Wsi Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013

- Kierunek 1: Poprawa jakości powietrza poprzez redukcję emisji pyłów i gazów,
- Kierunek 2: Poprawa odprowadzania i oczyszczania ścieków przemysłowych i komunalnych,
- Kierunek 3: Poprawa ochrony ziemi przez rekultywację terenów zdegradowanych uporządkowanie gospodarki odpadami komunalnymi oraz uczestnictwo w pracach związanych z przygotowaniem systemu gospodarki w ujęciu ponadlokalnym.

Lokalny Program Rewitalizacji wpisuje się również w następujące postanowienia Strategii Rozwoju Powiatu Będzińskiego na lata 2009 – 2020:

- Cel Strategiczny Nr 1: Wzrost udziału osób z wykształceniem wyższym oraz średnim ogólnym i technicznym.
- Cel Strategiczny Nr 2: Zwiększenie efektywności ochrony środowiska i rewitalizacji obszarów zdegradowanych.
- Cel Strategiczny Nr 3: Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w sektorze usług i działalności produkcyjnej.
- Cel Strategiczny 4: Wzrost upowszechniania dorobku kulturowego Powiatu oraz zwiększenie liczby turystów odwiedzających Powiat.
- Cel Strategiczny 5: Polepszenie wizerunku powiatu poprzez jego promocję, modernizację i adaptację obiektów, informatyzację oraz intensyfikację współpracy z tradycyjnymi partnerami w kraju i za granicą, jak również poszukiwanie nowych, atrakcyjnych partnerów.
- Cel Strategiczny 6: Podniesienie konkurencyjności powiatu przez sukcesywne dostosowywanie infrastruktury technicznej do wymogów i standardów Unii Europejskiej.

„Strategia Rozwoju Miasta Wojkowice na lata 2000 – 2010”

Dokument przyjęty przez Radę Miasta na sesji 26 czerwca 2000 roku, uchwałą nr XVIII/104/2000.

Misją rozwojową miasta Wojkowice i jednocześnie Strategicznym Celem Generalnym jest:

„Wojkowice miastem rozwiniętym gospodarczo, atrakcyjnym dla inwestorów, ułatwiającym mieszkańcom samorealizację życiową oraz zamieszkiwanie w harmonijnym krajobrazie i czystym środowisku”

Osiągnięcie celu głównego wymaga realizacji celów strategicznych, którymi są:

- 1. Ożywienie gospodarcze miasta i podniesienie jakości życia mieszkańców.**
- 2. Odzyskanie równowagi przyrodniczej w stopniu zapewniającym trwałość procesów przyrodniczych i biologiczne warunki życia mieszkańców przy równoczesnym zaspokajaniu potrzeb społecznych i gospodarczych miasta.**

Przedsięwzięcia przyporządkowane do powyższych celów zamykają się w dwóch sferach funkcjonalnych gminy: sfera społeczno – gospodarcza i sfera ekologiczno – infrastrukturalno – przestrzenna.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Wojkowice jest zgodny ze Strategią Rozwoju Miasta na lata 2000 – 2010.

5. Założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji

Celem Głównym Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Wojkowice na lata 2010 – 2013 jest:

Ożywienie gospodarcze i społeczne oraz zwiększenie potencjału obszarów rewitalizowanych

W ramach Celu Głównego Programu zdefiniowano następujące trzy cele strategiczne, do których następnie przyporządkowano cele szczegółowe.

Cel Strategiczny 1	Rozwój infrastrukturalno – przestrzenny z zachowaniem dziedzictwa kulturowego
Cel szczegółowy 1/1	Renowacja zabudowy – poprawa estetyki miasta
Cel szczegółowy 1/2	Poprawa standardów mieszkaniowych w dzielnicach zabudowy wielorodzinnej
Cel szczegółowy 1/3	Poprawa funkcjonalności struktury ruchu kołowego, ruchu pieszych oraz infrastruktury parkingowej
Cel szczegółowy 1/4	Modernizacja i poprawa estetyki terenów zieleni miejskiej
Cel szczegółowy 1/5	Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i sportowej
Cel szczegółowy 1/6	Rozwój infrastruktury edukacyjnej i kulturalnej
Cel szczegółowy 1/7	Rozwój infrastruktury pomocy społecznej i zdrowia publicznego

Cel Strategiczny 2	Aktywizacja gospodarcza obszarów rewitalizowanych
Cel Szczegółowy 2/1	Tworzenie warunków i infrastruktury dla rozwoju przedsiębiorczości
Cel Szczegółowy 2/2	Wspieranie aktywności i inicjatyw gospodarczych mieszkańców poprzez promocję, doradztwo i działania edukacyjne
Cel Szczegółowy 2/3	Wzmocnienie funkcji usługowych i handlowych na obszarze rewitalizowanym

Cel Strategiczny 3	Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją
Cel Szczegółowy 3/1	Poprawa bezpieczeństwa publicznego i zapobieganie przestępczości
Cel Szczegółowy 3/2	Zwiększenie integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, osób starszych i niepełnosprawnych
Cel Szczegółowy 3/3	Dążenie do integracji na rynku pracy osób poszukujących pracy, nieaktywnych zawodowo oraz osób znajdujących się w niekorzystnym położeniu (osoby niepełnosprawne, zagrożone wykluczeniem społecznym) zapobieganie bezrobociu, zwłaszcza bezrobociu długotrwałemu i bezrobociu wśród młodzieży.

Granice obszarów przeznaczonych do rewitalizacji wyznaczono na podstawie:

- poziom bezrobocia;
- poziom ubóstwa oraz trudne warunki mieszkaniowe;
- poziom przestępczości;
- poziom przedsiębiorczości mieszkańców;
- poziom degradacji technicznej infrastruktury i budynków;
- poziom zanieczyszczenia środowiska naturalnego.

Tak wyznaczony zasięg terytorialny obszaru rewitalizacji jest zgodny z zapisami artykułu 47 Rozporządzenia WE Nr 1828/2006.

6. Charakterystyka obszarów przeznaczonych do rewitalizacji

W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Wojkowice na lata 2008 – 2013 wytypowano następujące obszary przeznaczone do rewitalizacji:

Obszar 1: Byłe wyrobisko wapieni eksploatowane przez nieistniejącą Cementownię Saturn - teren był rekultywowany do jesieni 2007 roku, aktualnie rekultywacja została przerwana. Powierzchnia obszaru to około 17 ha, rekultywacja obejmuje obszar w granicach działek gruntu o numerach 609/3, 620/3 i 621/1, obszar ten od strony wschodniej graniczy z Parkiem Miejskim, a od zachodniej z ulicą Drzymały.

Obszar 2: obszar ten obejmuje teren obecnego parku wraz z obiektami sportowymi położonymi w ramach stadionu miejskiego, od wschodu graniczący z ulicą Plaka, od zachodu z obszarem zdegradowanym - wyrobisko wapieni po Cementowni Saturn, od północy z ulicą Zapolskiej, od południa z ulicą Sobieskiego - z obszaru wyłączone są: teren zabudowany budynkami Zakładu Karnego oraz budynki mieszkalne przy ulicy Sobieskiego.

Obszar 3: Osiedle mieszkaniowe przy ulicy Sucharskiego wraz z terenami po byłej Cementowni Saturn - obszar ten obejmuje zwarty kompleks 18 budynków mieszkalnych położonych wzdłuż ulicy Sucharskiego oraz teren po byłej cementowni - w granicach działek gruntu 1095/4, 1095/44 i 1094/5 - wraz z czterema budynkami mieszkalnymi wzdłuż ulicy Zacisze oraz dwoma budynkami mieszkalnymi przy ulicy Kopalnianej. Obszar graniczy: od północy z ulicą Fabryczną, od południa z użytkami rolnymi Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej "Przyjaźń" i ulicą Kopalnianą, od wschodu z ulicą Morcinka.

Obszar 4: Osiedle mieszkaniowe przy ulicy Morcinka wraz z terenami po byłej KWK Jowisz - teren obejmuje 21 budynków mieszkalnych położonych wzdłuż ulicy Morcinka wraz z budynkiem dawnego Domu Kultury KWK Jowisz i budynkiem stacji transformatorowej (Tramwaje Śląskie S.A., który Gmina zakupiła w 2008 roku) wraz z terenami po byłej KWK Jowisz. Obszar od północy graniczy z ulicą Proletariatu i ulicą Fabryczną, od południa z ulicą Sucharskiego, od wschodu wzdłuż linii kolejowej PKP. Teren społecznie zdegradowany zamieszkiwany przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym oraz wykluczone społecznie. Obszar cechuje się wysokim poziomem przestępczości. Teren po byłej KWK Jowisz jest użytkowany przez kilku przedsiębiorców, m.in. FORTUM S.A., która wytwarza i dostarcza ciepło oraz PolCarbon, który zajmuje się obróbką mechaniczną węgla.

Obszar 5: "Rewitalizacja poprzemysłowego obszaru centrum - budowa Targowiska Miejskiego przy ulicy Nowej" - zgodnie z projektem inwestycja jest zlokalizowana na działkach o następujących numerach - 628/5, 628/16, 2128/12, 628/9. Na działce nr 628/9 zlokalizowana jest droga - ul. Nowa, która stanowi jednocześnie granicę południowo-zachodnią obszaru rewitalizowanego. Granicę zachodnią stanowi ul. Pułaskiego, granicę wschodnią stanowi wiadukt podlegający rozbiórce przy ul. Fabrycznej, granicę północno-wschodnią stanowi granica działki nr 2128/12, która pełnić będzie funkcję komunikacyjną; samo targowisko ma być zlokalizowane na działce nr 628/5 i 628/16 - obecnie wawóz po torowisku kolei piaskowej wraz ze skarpami. Teren nabyty przez Gminę od kopalni piasku - Kuźnica Warężyńska S.A.

7. Planowane działania do realizacji w latach 2010 – 2013 i w latach kolejnych

W ramach planu działania, zgłoszone do programu projekty podzielono na trzy kategorie:

- zadania przestrzenne,
- zadania gospodarcze,
- zadania społeczne.

W każdej z kategorii projekty zostały przyporządkowane do celów strategicznych i szczegółowych.

Dla każdego z projektów określono również zakres rzeczowy, czas realizacji i koszty.

Tabela Nr 23: Zadania przestrzenne Lokalnego Programu Rewitalizacji.

L.p.	Nazwa zadania	Realizator	Czas realizacji	Wartość ogółem
1.	Budowa oświetlenia ulicznego w rejonie ulic: Sucharskiego, części ul. Morcinka, Kopalnianej, Zacisze, Granitowa oraz oświetlenia osiedla mieszkaniowego przy ul. Morcinka	Urząd Miasta w Wojkowicach	2010	300 000 PLN
2.	Termomodernizacja komunalnych budynków mieszkalnych przy ul. Sucharskiego nr: 17,17a, 19, 21	Urząd Miasta w Wojkowicach	2010-2011	350 000 PLN
3.	Wymiana pokryć dachowych wykonanych z materiałów zawierających azbest w komunalnych budynkach mieszkalnych przy ul. Sucharskiego nr: 19, 21	Urząd Miasta w Wojkowicach	2010-2011	250 000 PLN
5.	Rewitalizacja Parku Miejskiego w Wojkowicach	Urząd Miasta w Wojkowicach	2010 – 2013	1 000 000 PLN
6.	Rewitalizacja poprzemysłowego obszaru centrum – budowa Targowiska Miejskiego przy ul. Nowej	Urząd Miasta w Wojkowicach	2010 – 2013	8 120 000 PLN
OGÓLEM:				10 020 000 PLN

W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Wojkowice planuje się realizację zadań gospodarczych, mających na celu promocję inwestycyjną, promocję obszarów rewitalizowanych skierowaną do przedsiębiorców zainteresowanych lokowaniem swojej działalności na obszarach poddanych rewitalizacji w Wojkowicach. W ramach działań gospodarczych należy również uwzględnić udział podmiotów prywatnych i publicznych w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach związanych z rozwojem przedsiębiorczości, pozyskiwaniem funduszy i tematyką rewitalizacji oraz tworzeniem nowych miejsc pracy. Wydarzenia te organizowane będą przez administrację samorządową szczebla wojewódzkiego i jednostki jej podległe, administrację publiczną, organizacje pozarządowe, firmy prywatne, samorządy gospodarcze.

Tabela Nr 24: Zadania społeczne Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Wojkowice na lata 2010 - 2013

L.p.	Nazwa zadania	Realizator	Lata realizacji	Wartość ogółem
1.	Koncert „Nie tylko złote przeboje” – integracyjna impreza cykliczna.	Miejski Ośrodek Kultury w Wojkowicach	2010-2013	160 000 PLN
2.	Szkolny Ośrodek Kariery.	Zespół Szkół w Wojkowicach	2010	35 000 PLN
3.	Kurs doskonalący umiejętności pracowników administracji oraz kadry zarządzającej oświatą Gminy Wojkowice.	Urząd Miasta w Wojkowicach	2010 - 2013	230 000 PLN
4.	Warsztaty teatralne – każde dziecko to potrafi.	Dom Kultury w Wojkowicach	2010-2013	80 000 PLN
5.	Wyrównanie szans edukacyjnych dla uczniów szkół miasta Wojkowice	Szkoła Podstawowa Nr 1	2010-2013	560 000 PLN
OGÓŁEM				1 065 000 PLN

Wskaźniki monitorowania Programu odpowiadające poszczególnym celom, a tym samym umożliwiające monitorowanie przedstawionych powyżej zadań zidentyfikowano w poniższej tabeli. Wskaźniki określono na poziomie produktów i rezultatów.

Tabela Nr 25: Wskaźniki monitorowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Wojkowice na lata 2010 – 2013.

Cel Strategiczny 1	Rozwój infrastrukturalno – przestrzenny z zachowaniem dziedzictwa kulturowego	
Cel szczegółowy 1/1	Produkty:	
	Liczba budynków poddanych rewitalizacji;	szt.
	Powierzchnia budynków poddanych rewitalizacji;	m2
	Liczba budynków poddanych remontowi/przebudowie infrastruktury technicznej;	szt.
	Powierzchnia budynków poddanych remontowi/przebudowie infrastruktury technicznej;	m2
	Powierzchnia wyremontowanej i przebudowanej infrastruktury technicznej na terenie rewitalizowanym;	m2
	Powierzchnia zdegradowanych dzielnic i obszarów miast poddanych rewitalizacji;	m2
	Powierzchnia terenów rewitalizowanych przeznaczonych na małą infrastrukturę;	m2
	Powierzchnia zmodernizowanych obiektów dziedzictwa Kulturowego;	m2
Rezultaty:		
	szt.	

	Liczba obiektów zabezpieczonych przed zagrożeniami;	
Cel szczegółowy 1/2	<p><u>Produkty:</u></p> <p>Liczba budynków poddanych remontowi / przebudowie infrastruktury technicznej</p> <p>Powierzchnia budynków poddanych remontowi / przebudowie infrastruktury technicznej</p> <p>Liczba budynków z których usunięty został azbest</p> <p>Powierzchnia budynków z których usunięty został azbest</p> <p>Powierzchnia budynków poddanych termomodernizacji, termo renowacji</p> <p><u>Rezultaty:</u></p> <p>Liczba osób mieszkających w budynkach poddanych renowacji</p>	<p>szt.</p> <p>m2</p> <p>szt.</p> <p>m2</p> <p>m2</p> <p>szt.</p>
Cel szczegółowy 1/3	<p><u>Produkty:</u></p> <p>Długość wybudowanych dróg na obszarach objętych rewitalizacją</p> <p>Długość zmodernizowanych dróg na obszarach objętych rewitalizacją</p> <p>Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury drogowej</p> <p>Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury drogowej</p> <p><u>Rezultaty:</u></p> <p>Poprawa bezpieczeństwa – zmniejszenie liczby wypadków</p>	<p>km</p> <p>km</p> <p>szt.</p> <p>szt.</p> <p>Liczba wypadków</p>
Cel szczegółowy 1/4	<p><u>Produkty:</u></p> <p>Powierzchnia terenów zielonych poddanych rewitalizacji / modernizacji</p>	<p>m2</p>
Cel szczegółowy 1/5	<p><u>Produkty:</u></p> <p>Powierzchnia zmodernizowanej lokalnej bazy turystycznej, rekreacyjnej i sportowej</p> <p>Liczba obiektów zmodernizowanych na cele turystyczne, rekreacyjne i sportowe</p> <p>Powierzchnia obiektów zmodernizowanych na cele turystyczne, rekreacyjne i sportowe</p> <p><u>Rezultaty:</u></p> <p>Liczba nowych miejsc noclegowych</p> <p>Liczba nowych ofert programowych w zakresie turystyki, rekreacji i sportu</p> <p>Liczba osób korzystających z nowej lokalnej bazy turystycznej, rekreacyjnej i sportowej</p>	<p>m2</p> <p>szt.</p> <p>m2</p> <p>szt.</p> <p>szt.</p> <p>szt.</p>
Cel szczegółowy 1/6	<p><u>Produkty:</u></p> <p>Liczba budynków przebudowanych / wyremontowanych na cele edukacyjne</p> <p>Powierzchnia budynków przebudowanych / wyremontowanych na cele</p>	<p>szt.</p>

	edukacyjne Liczba budynków przebudowanych / wyremontowanych na cele kulturalne Powierzchnia budynków zmodernizowanych na cele kulturalne <u>Rezultaty:</u> Liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury Liczba osób korzystających z nowej lokalnej bazy kulturalnej Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury edukacyjnej	m2 szt. m2 szt. szt. szt.
Cel szczegółowy 1/7	<u>Produkty:</u> Liczba budynków przebudowanych / wyremontowanych na cele społeczne Powierzchnia budynków zmodernizowanych na cele społeczne <u>Rezultaty:</u> Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej	Szt. m2 szt.

Cel Strategiczny 2	Aktywizacja gospodarcza obszarów rewitalizowanych	
Cel szczegółowy 2/1	<u>Produkty:</u> Liczba budynków zmodernizowanych na potrzeby działalności gospodarczej Powierzchnia budynków zmodernizowanych na potrzeby działalności gospodarczej <u>Rezultaty:</u> Liczba nowych przedsiębiorstw Liczba przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie rewitalizowanym Liczba nowych miejsc pracy powstałych w wyniku realizacji projektu	szt. m2 szt. szt. szt.
Cel szczegółowy 2/2	<u>Produkty:</u> Liczba opracowań – analiz Liczba uczestników przedsięwzięć doradczych <u>Rezultaty:</u> Liczba nowych przedsiębiorstw	szt. szt. szt.
Cel szczegółowy 2/3	<u>Produkty:</u>	

	Powierzchnia usługowa w budynkach poddanych renowacji	m2
	<u>Rezultaty:</u> Liczba nowych punktów usługowych na terenach rewitalizowanych	szt.

Cel Strategiczny 3	Zapobieganie problemom społecznym i patologiom na obszarach objętych rewitalizacją	
Cel szczegółowy 3/1	<u>Produkty:</u> Liczba sprzętu zainstalowanego na potrzeby monitoringu Liczba systemów monitoringu zainstalowanych na terenach objętych rewitalizacją Liczba projektów walki z przestępczością i poprawy bezpieczeństwa mieszkańców <u>Rezultaty:</u> Liczba odnotowanych przestępstw Wskaźnik wykrywalności przestępstw	szt. szt. szt. szt. %
Cel szczegółowy 3/2	<u>Produkty:</u> Liczba szkoleń dla osób bezrobotnych Liczba osób, która wzięła udział w szkoleniach Liczba osób objęta wsparciem Diagnoza problemów społeczności lokalnej – publikacja <u>Rezultaty:</u> Liczba osób, które podjęły pracę	szt. szt. szt. szt. szt.
Cel szczegółowy 3/3	<u>Produkty:</u> Liczba obiektów oferujących usługi dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym Liczba programów skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym <u>Rezultaty:</u> Liczba osób, które podjęły pracę	szt. szt. szt.

8. Wytyczne w zakresie mieszkalnictwa

Zgodnie ze Szczegółowym Opiszem Priorytetów RPO WSL 2007 – 2013 inwestycje w tkankę mieszkaniową mogą być realizowane wyłącznie w ramach Lokalnych Programów Rewitalizacji Miejskiej, na obszarach, które spełniają, co najmniej trzy z kryteriów określonych w rozporządzeniu Komisji WE nr 1828/2006 art. 47².

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 obszary objęte operacjami w zakresie mieszkalnictwa, muszą spełniać obligatoryjnie 2 kryteria:

a - wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,

b - wysoka stopa długotrwałego bezrobocia.

Trzecim preferowanym kryterium jest kryterium **c** - *wysoki poziom przestępczości i wykroczeń*.

Mając jednak na uwadze specyfikę i indywidualny charakter każdego obszaru objętego programem rewitalizacji dopuszcza się ujęcie innego trzeciego kryterium.

Kryteria wraz ze wskaźnikami zostały zdefiniowane na poziomie krajowym i są obowiązujące w odniesieniu do wyznaczania obszarów wsparcia, na których będą realizowane działania z zakresu mieszkalnictwa³.

W wyznaczaniu obszarów rewitalizacji w ramach niniejszego dokumentu uwzględniono wytyczne wynikające z w/w dokumentu.

2

- a. wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia;
- b. wysoka stopa długotrwałego bezrobocia;
- c. niekorzystne trendy demograficzne;
- d. niski poziom wykształcenia, wyraźny deficyt kwalifikacji i wysoki wskaźnik przerywania skolaryzacji;
- e. wysoki poziom przestępczości i wykroczeń;
- f. szczególnie wysoki stopień degradacji środowiska;
- g. niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej;
- h. wysoka liczba imigrantów, grup etnicznych i mniejszościowych lub uchodźców;
- i. porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego;
- j. niski poziom wydajności energetycznej budynków.

³ Zgodnie z „Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa”

9. Plan finansowy zadań

Przedsięwzięcia zapisane w niniejszym dokumencie finansowane będą ze środków miasta Wojkowice, oraz środków UE dostępnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013, kredytów i pożyczek. Wartość finansową zadań zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Wojkowice ogółem i w podziale na poszczególne źródła finansowania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Nr 26: Źródła finansowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Wojkowice na lata 2010 – 2013.

Wartość zadań ogółem	Środki Miasta Wojkowice	Środki UE (RPO WSL 2010 – 2013)
11 085 000 PLN	2 405 000 PLN	8 680 000 PLN

10. System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji

Rolę **Operatora Programu** dla Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Wojkowice na lata 2010 - 2013 pełnić będzie Pełnomocnik ds. Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Wojkowice powołany Zarządzeniem Burmistrza Miasta. Pełnomocnik odpowiadać będzie zarówno za kwestie wdrażania dokumentu, jak i za kwestie związane z: monitorowaniem, raportowaniem, kampaniami *public relations* i promocją. We wdrażaniu zadań zapisanych w programie uczestniczyć będą podmioty, których wnioskowane zadania zostały zapisane w niniejszym programie.

11. Monitoring, ocena i komunikacja społeczna programu

Na poziomie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Wojkowice na lata 2010 - 2013, głównym podmiotem, monitorującym oraz dokonującym oceny osiągnięcia założonych wskaźników jest Urząd Miasta w Wojkowicach. Zadania te obejmować będą monitoring przedsięwzięć realizowanych przez Urząd Miasta i jednostki mu podległe, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, podmioty i osoby prywatne oraz organizacje pozarządowe. Monitoring, ocenę i komunikację społeczną nadzorował będzie Pełnomocnik ds. Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Wojkowice. Sprawozdania z realizacji LPR, w cyklach dwuletnich, przedkładane będą przez Pełnomocnika ds. Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Wojkowice Burmistrzowi Miasta, a następnie po akceptacji Burmistrza Miasta, sprawozdania przedkładane będą Radzie Miejskiej. Dodatkowo operator programu przygotowuje sprawozdanie z całości realizacji programu za lata 2010 – 2013, do 30 czerwca 2014 roku. W proces monitorowania i sprawozdawczości włączone zostaną wydziały merytoryczne Urzędu Miasta i jednostki im podległe oraz inne podmioty, których zadania umieszczone zostały w Programie.

Plan *Public Relations (PR)* i promocji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Wojkowice na lata 2010 - 2013, ustalony powinien zostać przez Operatora Programu i określać:

- cele działań informacyjnych i promocyjnych,
- potencjalne grupy docelowe działań informacyjnych i promocyjnych,
- strategie informowania i promocji.

Poza operatorem, podmiotami odpowiedzialnymi za prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych na szczeblu realizacji Programu powinny być jednostki organizacyjne Urzędu Miasta, biorące udział w przygotowaniu, wdrażaniu i ewaluacji PROM 2010 – 2013 (zakres zależny jest od przyjętych przez Pełnomocnika rozwiązań). Za działania informacyjno – promocyjne odpowiadać będą również beneficjenci zewnętrzni, których projekty ujęto w niniejszym programie. W ramach LPR, głównym zadaniem informacyjno – promocyjnym jest podnoszenie świadomości opinii publicznej o przebiegu realizacji i rezultatach Programu. Zadanie to powinno być realizowane dwutorowo, a także przygotowanie i bezpośrednie realizowanie przyjętego planu promocji, dysponowanie środkami finansowymi i odpowiedzialność za efekty działalności promocyjnej i PR dla LPR jako całości. Istotny jest również nadzór, pomoc w działaniach promocyjnych, związanych z realizacją poszczególnych projektów, uwzględnionych w LPR 2010 – 2013 oraz koordynacja działań promocyjnych poszczególnych beneficjentów, w celu uzyskania efektu synergii i uniknięcia rozproszenia lub wręcz konkurencyjności podejmowanych działań. Zadaniem Pełnomocnika ds. Programu (w ramach struktury wewnętrznej) jest wyznaczenie imienne osoby/osób odpowiedzialnych za działania informacyjne, promocję oraz udzielanie szczegółowych informacji o wdrażaniu Programu, informacje o wyznaczonych osobach oraz sposobie kontaktu z nimi zostaną upowszechnione. Ze względu na zintegrowany charakter LPR, jego zasięg terytorialny i rangę realizacji jego celów do grup docelowych działań *public relations* i promocji zaliczyć należy:

- Społeczeństwo (wspólnota mieszkańców Wojkowic), z uwzględnieniem specyficznych narzędzi kierowanych do mieszkańców obszarów rewitalizowanych,
- Beneficjentów i potencjalnych beneficjentów Programu i jego kolejnych aktualizacji (w tym podmioty, które otrzymały dotację lub zamierzają się o taką ubiegać w ramach działań

objętych dofinansowaniem, szczególnie z Funduszy Strukturalnych i Programów UE oraz innych pozabudżetowych źródeł dofinansowania),

- Partnerów społeczno – gospodarczych – partnerów beneficjentów i potencjalnych beneficjentów Programu,
- Organizacje pozarządowe i zawodowe, samorzady gospodarcze,
- Właściwe władze publiczne (władze regionalne województwa śląskiego, administracja rządowa szczebla wojewódzkiego, władze publiczne gmin i powiatów sąsiedzkich, władze publiczne miast i gmin partnerskich),
- Media (prasa, radio, telewizja o zasięgu lokalnym, regionalnym, ogólnopolskim oraz media elektroniczne).

Operator Programu w swoich działaniach promocyjnych i PR powinien skoncentrować się na następujących sferach:

- Służba informacyjna, jako sfera związana z rozpowszechnianiem oraz nagłaśnianiem informacji, bez skupiania się na określonej grupie docelowej, głównie za pośrednictwem mediów,
- Relacje inwestycyjne – podtrzymywanie kontaktów z uczestnikami Programu (beneficjentami, partnerami, dostawcami, wykonawcami),
- Relacje finansowe – nawiązywanie i podtrzymywanie dobrych kontaktów z instytucjami finansowymi, takimi jak:
 - instytucje wdrażające, pośredniczące i zarządzające środkami z Funduszy Strukturalnych i Programów UE,
 - banki i inne instytucje finansowe (kredytowe, ubezpieczeniowe, poręczeniowe),
 - relacje ze społecznościami lokalnymi,
 - relacje z władzami,
 - organizacja imprez promocyjnych,
 - ogłoszenia i reklamy płatne,
 - analizy i badania (odbioru społecznego Programu).

Proces informowania o LPR powinien mieć charakter dwukierunkowy, to znaczy, że powinien umożliwiać odbiorcom przekazów formułowanie informacji zwrotnych i własnych opinii. Plan promocji powinien realizować bierne i czynne prawo obywateli do informacji, zgodnie z obowiązującymi przepisami i standardami. Niezbędne do realizacji tych planów będzie wykorzystanie: oficjalnych stron internetowych miasta (w tym BIP), z uwzględnieniem możliwości wejścia na odrębne strony, przygotowanie podstrony internetowej, w której skład wejść powinny: opis problematyki związanej z rewitalizacją, publikacja Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Wojkowice na lata 2010 – 2013, informacje o bieżącym stanie wdrażania, finansowania i ewaluacji Programu, inne informacje i materiały o charakterze informacyjnym (komunikaty o przetargach, konkursach ofert i ich wynikach),

forum mieszkańców (pozwalające na przekazywanie przez mieszkańców wizji możliwej aktualizacji Programu), informacje o możliwości pozyskania środków na projekty, związane z przyjętymi celami rewitalizacji, baza umożliwiająca znalezienie partnera do projektu, statystyki i raporty, galeria fotografii.

Na Operatorze Programu spoczywał będzie również obowiązek: wydawania publikacji i broszur drukowanych, organizacji konferencji prasowych, szkoleń i seminariów dla podmiotów prywatnych i instytucji zaangażowanych we wdrażanie LPR, nadzór i wsparcie (organizacyjne, doradcze, techniczne) beneficjentów i potencjalnych beneficjentów programu rewitalizacji.

Finansowanie działań promocyjnych i *public relations* oraz poziom środków, na to przeznaczonych zależy jest m.in. od ilości projektów, które zostaną zrealizowane (a zwłaszcza od ilości projektów, które uzyskają dofinansowanie ze środków UE).

Załącznik Nr 1 – Mapa obszarów przeznaczonych do rewitalizacji